

MISLI

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission
by post as a periodical.

1968 SEPTEMBER ŠTEVILKA 9 LETO XVII

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina \$3.00
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

NAPOVEDANA KNJIGA O BARAGU JE ŽE TU

SHEPHERD OF THE WILDERNESS

(Cena samo \$ 1)

ZDAJ SLOVENCEM IN SLOVENKAM NA SRCE:

1. Mnogi obvladate angleščino že v zadostni meri, da boste knjigo sami brali in občudovali.

1. Nabavili si jo boste zlasti za svoje mlajše, tudi če so še otroci, ki brez angleškega branja o Baragu ne morejo spoznati velikega rojaka, občudovanega v prostranem svetu.

3. Pokazali boste knjigo avstralskim prijateljem in znancem in ponudili v nakup. Nekaterim jo boste ob kaki primerni priložnosti podarili. Iz nje bo najlepše stopilo prednje SLOVENSKO IME!

4. Vaši mlajši naj store isto med znañci in znankami iz šole ali drugače. Nagovarjajte jih k temu! Tudi če se knjiga komu samo posodi, bo dosegla svoj cilj — SREČANJE Z BARAGOM.

KJE KNJIGO DOBITI? — Najbolj priročno: pri vseh slovenskih duhovnikih v Avstraliji, posebej o priliki božjih služb in drugih prireditev.

Po pošti jo lahko naročite pri MISLIH: P.O. Box 136, Double Bay, NSW 2028. Za poštnino priložite nekaj znamk. Vsaj nekateri boste gotovo naročili po več izvodov, ki jih boste prodali ali podarili v svoji okolici. PRIPOROČAMO!

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

DESETI BRAT, roman, spisal Josip Jurčič — \$1

REZINKA, povest iz Menišije, spisal Matičič — \$1

ČLOVEK V STISKI, spisal psiholog dr. Trstenjak — \$1

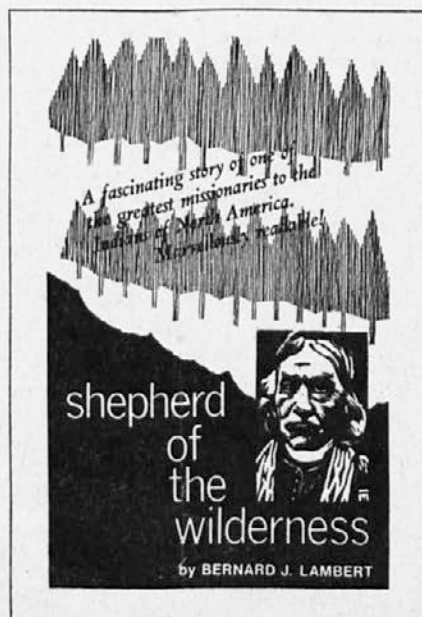
PREKLETA KRI, povest, spisal Karel Mauser — \$1

PASTIR CIRIL, povest iz Korotana — \$1

MADITACIJE — pesmi Franca Sodje, pisatelja "Pred vrati pekla" — \$2

KRALJICA DVEH SVETOV, spisal J. Kokalj, misijonar v Afriki — \$2

HERTA, povest baletke, spisal Janko Mlakar — \$1.25

LETO XVII.

SEPTEMBER, 1968

STEV. 9.

OBISK SLOVENSKEGA ŠKOFA V AVSTRALIJI

P. Valerijan Jenko

LETOŠNJE LETO BO ŠLO V ZGODOVINO kot leto, ko je prvič stopil na avstralska tla slovenski škof. Ta bo, kot je že splošno znano, prevzdr. Janez Jenko, administrator Slovenskega Primorja s sedežem v Kopru. Njegov prihod je zdaj že tako blizu, da trdno upamo: nobena zapreka ga ne bo zadržala. Bog daj!

Povod za škofov obisk je blagoslovitev prve slovenske cerkve v Avstraliji. Ni treba šele na novo povedati, da je to cerkev sv. bratov Cirila in Metoda v melbournskem predmestju: Kew. Blagoslovitev prve naše cerkve na petem kontinentu je gotovo tako važen dogodek, da ne sme iti mimo nas kar tako, treba ga je primerno proslaviti.

Prav zaradi tega smo se slovenski dušni pastirje v Avstraliji odločili, da povabimo za to priliko g. škofa Jenka. Kolikor moremo opaziti, se je našemu vabilu pridružila vsa slovenska skupnost na tem kontinentu. Ne bo rojaka med nami, ki bi mu vsaj v srcu ne želel: DOBRODOŠLI! In tako bo slovenski škof blagoslovil novo cerkev in prvi v njej maševal. Rad je sprejel naše vabilo, čeprav je poudaril, da ima sicer kar dovolj dela doma v svoji administraturi — škofiji.

Da bi se pa škofov obisk ne omejil le na Melbourn, oziroma Kew, smo ga naprosili, naj ostane med nami ves mesec oktober in še v drugih naselbinah poskrbi za naš dušni blagor. Nočemo, da bi bil škofov obisk le nekaka parada, želimo, da bi pomenil visok doprinos k naši duhovni prenovitvi. Zato bo g. škof imel kratke misijone po naselbi-

nah, kakor so našete na drugem mestu v pričujoči številki lista, drugod se bo skušal vsaj pokazati in postreči vernikom s pridigo v sv. mašo.

Če naj bo škofov obisk uspešen in nam vsem v duhovno ter narodno korist, nam je potrebna duhovna priprava in vsestransko sodelovanje. Najbolj važno je: da vzamemo škofove misijone zelo resno in se jih po najboljših možnostih pridno udeležujemo. Naš škofovski misijonar nas bo živo opomnil, da smo tudi mi, čeprav v tujini, še vedno del SLOVENSKE CERKVE in prav tako del vernega slovenskega naroda. Cerkvi in domovini smo še vedno sinovi in hčere, obema še dragi in ljubi. Obe skrbita za nas, da se ne bi na tujem izgubili versko in narodno. Ne ene ne druge tudi mi ne smemo pozabiti.

V imenu obeh naših mater prihaja med nas slovenski nadpastir. Vsi smo pozvani, da prisluhneмо njegovemu glasu, lepo se udeležujmo misijon-skih večerov. Misijoni bodo zaradi pomanjkanja časa kratki po dnevih, naj bodo pa bolj uspešni po duhovnih sadovih!

“Če danes zaslišite njegov glas, ne zakrknite svojih src!” (Psalm 940)

SPORED ŠKOFOVIH OBISKOV IN MISIJO-
NOV POIŠČITE NA STRANI 267 PRIČUJOČE
STEVILKE!

Dr. Janez Jenko -

ŠKOF SLOVENSKEGA PRIMORJA

RODIL SE JE 5. MAJA 1910 na Jami, župnija Mavčiče, v ljubljanski nadškofiji. Klasično gimnazijo je obiskoval v št. Vidu v škofovih zavodih, kjer je leta 1929 maturiral. Bogoslovne študije je izvršil v Ljubljani in bil 8. julija 1934 posvečen za mašnika. Nekaj časa je služil kot kaplan v Kostanjevici na Dolenjskem, kasneje pa bil za prefek-

PRVI SLOVENSKI ŠKOF
NA AVSTRALSKIH TLEH —
POZDRAVLJENI IN
DOBRODOSLI!

ta v škofovih zavodih. Doktorat iz svetega pisma je dosegel 17. marca 1939. Eno leto je poučeval verouk na bežigradski gimnaziji, nato pa (leta 1940) odšel v Belgrad za gimnazijskega kateheta. Kasneje je postal konzultor, branitelj zakonske zveze na cerkvenem sodišču. Leta 1946 je bil imenovan za generalnega provikarja belgrajske nadškofije. Od leta 1946 do 1964 je bil urednik verskega mesečnika "Blagovest". Za generalnega vikarja je bil postavljen 1. januarja 1956. Prejel je dvakrat papeško odlikovanje: leta 1950 je postal papežev hišni prelat, leta 1957 pa apostolski protonotar.

Dne 24. aprila 1964 ga je doseglo imenovanje za apostolskega administratorja jugoslovanskega dela goriške nadškofije, 17. julija pa še imenovanje za administratorja ostalega dela Slovenskega Primorja, ki ga je tri leta upravljal Msgr. Albin Kjuder. Za škofa je bil posvečen 6. septembra 1964. Posvetil ga je belgrajski nadškof Gabriel Bukatko. Udeležil se je tretjega in četrtega koncilnega zasedanja. Iz Nove Gorice se je preselil že po povratku iz Rima 4. decembra 1964 v Koper, kjer je sedaj cerkveno središče Slovenskega Primorja.

Ozemlje ap. administrature Slovenskega Primorja se enotno upravlja, a še ni samostojna škofija. Obsega vse slovenske župnije, ki so bile po letu 1918 pod Italijo, a so sedaj v Jugoslaviji. Ozemlje meri približno 4300 kvadratnih kilometrov, obsega 204 duhovnije, 163 škofijskih in 20 redovnih duhovnikov. Redovnic na tem ozemlju je 128, prebivalcev pa okrog 230.000.

Zemljepisna karta govori, da je ozemlje zelo pestro: obsega del slovenske obale od Debelega rtiča pri Ankaranu do Sečovelj, okrog 40 km obale, delček slovenske čičerije, Kras, Pivko, Ilirsko Bistrice, Idrijo in Cerčno, vipavsko dolino, Goriška brda, soško dolino gor do Loga pod Mangartom in Trento. Od Breginja do Golobrdra (na italijanski strani Mernik) je meja kakor je bila postavljena leta 1866 med Italijo in Avstrijo.

Ap. administratura Slovenskega Primorja ima okoli 40 bogoslovcev in prav toliko semeniščnikov. Bogoslovci študirajo v Ljubljani, semeniščniki pa v Vipavi, kjer ima svoje malo semenišče.

NOVA KNJIGA O ŠKOFU BARAGU

† Jakob Solar

“Književni Glasnik” celjske Mohorjeve družbe naznanja, da bo letošnja jesen pri njej izšla tudi nova knjiga o škofu Baragu izpod peresa profesorja Jakoba Solarja, ki je nedavno umrl v Ljubljani. Za zgoraj omenjeno publikacijo je rajnik še sam napisal o svoji knjigi, kakšna naj bi bila, pa je upal, da taka tudi bo. Vredno je, da stvar tudi vsak in vsaka pri MISLIH prebere. — Ur.

DA BO LETOS STOLETNIKA BARAGOVE smrti, to smo seveda vedeli vsi že davno prej. Celo pisali in govorili smo o tem in predlagali, kaj moramo do tedaj pripraviti. Ko je bila pa stoletnica pred durmi, smo stali praznih rok in se čudili, kako da ni od nikoder nič prišlo. Pa je že tako: nobena stvar ne pade narejena izpod neba, mora jo napraviti čisto določen človek ob določenem času. Zanašali smo se, da bomo dobili iz prave domovine misijonarja Baraga od svojih baragoslovcev nov in res dokončen življenjepis — pa ga nismo dočakali od nikoder. Kakor nalašč je prav pred vrati stoletnice umrl dr. Jaklič, pisatelj zadnjega obsežnega življenjepisa. Kaj torej?

Dolgo časa smo mislili, da bi ostali kar tako, kakor pač je. Potem smo bili pa mnenja: bolje nekaj kakor nič. Izdajmo novo izdajo zadnjega življenjepisa, izpopolnjeno s podatki, ki so bili dogranani v zadnjih 30 letih doma in v Ameriki; upoštevajmo vse nove življenjepise, ki so izšli v svetu in dajmo tako knjigo ljudem v roke. Seveda so se razmere od 1931 toliko spremenile, da je našim bravcem treba razložiti tudi marsikaj drugega, kar tedaj ni bilo potrebno. Zato smo dodali knjigi predvsem uvodno poglavje o času, ki je Baraga iz nje- ga izšel in v njem živel. Seveda se je s tem tudi marsikaj drugega moralo spremeniti, upamo, da ne na škodo življenjepisu in Baragovi podobi.

Seveda manjka knjigi s tem bistvena odlika: pisateljeva zamisel Baragove podobe. Ta je zmeraj tisti vodilni navdihovavec vsega pisanja od zbiranja in odbiranja gradiva pa do razlage vseh različnih dogodkov in listin. Pa bo kdo rekel: pri Baragu pa vendar ni nobenih spornih vprašanj, saj vendar ni mogoče na dva različna načina prikazovati istega človeka, ki je živel tako očitno. In vendar to ni tako. Naj to pojasnim.

Ko je bogoslovni profesor dr. Leon Vončina (1826 — 1874) pisal prvi Baragov življenjepis in ga izdal 1869, je imel priložnost, da iz prvega vira dobi prenekatero podatke, ki nam še danes manj-

kao, o materinem in zlasti očetovem rodu, posestnih razmerah na trebanjskem gradu po očetovi smrti 1812, kako je s plemstvom po materini strani in kako s plemstvom, ki naj bi ga bil dobil oče 1816 (torej že po smrti) od avstrijske vlade, kaj je bilo z očetovim prvim zakonom in sinom Francem, ki ga omenja v oporoki, pa ne vzemo nič o njem od nikogar itd. itd. O vsem tem nimamo pri Vončinu nič; in vendar so tedaj še živeli ljudje, ki so vse to poznali kot sodobniki in bi bili lahko pojasnili vsa ta vprašanja, ki so nam danes tako zamotana in skrita.

Pred 100 leti bi bili mnogo laže in bolj od bližu poročali, kakšne velikanske spremembe so se v versko-cerkvenem pogledu zgodile v letih 1750-1848, kakšni tokovi so zgrabili naše vernike in duhovnike v dobi jožefinskih reform in Herbersteinovega vodstva ljubljanske škofije, kakšni vplivi so prihajali iz Ljubljane, kakšni iz Gorice, kamor je spadal največji del Slovenije od 1751 — 1784, kakšen je bil vpliv centralnih semenišč pod državnim vodstvom (v Gradcu), kakšne struje so se uveljavile potem v ljubljanskem semenišču od 1790 naprej. O vseh teh vprašanjih ne dobimo nobenega sledu v Vončinovi knjigi, ne 1869 ne v golem ponatisu 1896. Vse je v najlepšem redu, kakor da ni bilo nikoli drugače, kakor je bilo tedaj, ko je pisatelj pisal knjigo.

O tem, da je na Dunaju v začetku 19. stoletja deloval apostol Dunaja, Klemen Dvoržak (Hofbauer) (1751 — 1820), da je osvajal zlasti dijaštvo, med njimi kasneje za razvoj versko-cerkvenih razmer v Avstriji odločilne može (npr. Rauscher), da je bil 1888 prištet blaženim in 1909 razglašen za svetnika — o vsem tem Vončina knjiga ne ve nič, prav kakor ne, da je bil Baraga z njim v zvezi in da je to srečanje bitnega pomena za ves njegov kasnejši razvoj. — Nič ne vzemo, da je bila dušnopastirska praksa kaplana Baraga v šmartnem pri Kranju in Metliki v nasprotju s tedaj splošno dušnopastirsko prakso, da so se Baragu soprobratje posmehovali in ga tožarili, da je škof Wolf moral voditi preiskavo zoper njega zaradi širjenja prepovedanih bratovščin in pobožnosti. In vendar je vse to za oblikovanje prave Baragove duhovne veličine bistveno važno, da bi brez tega najbrž ne bil postal misijonar, ki ga občuduje svet.

O vsem tem si Vončina ni postavil nobenega vprašanja, kakor da sploh opazil ni. Kako si je mogoče misliti svetnika v tako papirnatem okviru, brez krvi in mozga? Kaj bi bilo z Baragom, če bi se bil v semenišču navzel takratnega vladnega duha? Saj je bil vendar graščak, odlično absolviran jurist, bister človek, kako da ga ne bi bilo semeniško in škofijsko vodstvo odločilo za kako vo-

Konec str. 265

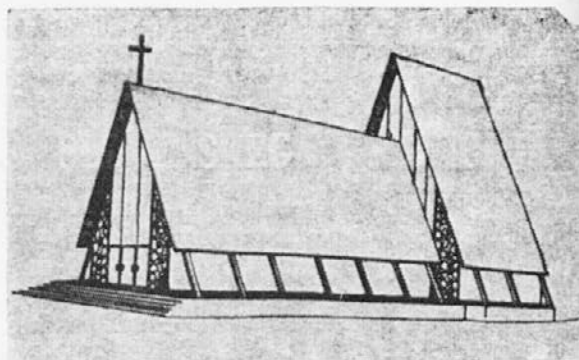
P. Basil Tipka

BARAGA HOUSE Tel. 86 7787

19 A'Beckett St., Kew VIC. 3101. Tel. 86 8118

★ OKTOBER SE BLIŽA — ZA NAS V MELBOURNU kar prehitro. Saj moramo v teh tednih vsaj toliko dokončati cerkev, da jo lahko slovesno odpremo svetemu bogoslužju. Ker je datum določen in obisk slovenskega škofa dr. Jenka napovedan, nam ne preostane drugo, kot te dneve pošteno izrabiti. Moram reči, da ni lahko — pač gradimo sami in zato niti ne moremo valiti krivde na kontraktorja, če je še sto stvari v delu. Delavcev pa pri vsem velikem številu naših obrtnikov — kaj malo in še ti vedno eni in isti. Menda je pri vsaki stvari tako, da se eni znajo žrtvovati, drugi pa raje ob strani stoje in samo gledajo. No ja, bodo pa ti prvi imeli več zaslužnja pred nami vsemi, še več pa pri dobrem Bogu, ki pozna njih žrtve za hišo božjo. Tem bo cerkev še posebej v čast in ponos, saj ne bi stala, ako njih žrtve ne bi bilo. Vsem tem sem iz srca hvaležen in jih še posebej vključujem v svoje mašne molitve.

★ Delo zadnjega meseca na cerkveni stavbi: Vinko Molan je s pomočniki izgotovil poleg velikega okna na pročelju tudi visoko in kaj sitno okno nad prezbiterijem. Alojz Kerec iz Baragovega doma pa se je s pomagači lotil stropa. Stranskih stopnic v cerkev in stopnic v zakristijo bi ne imeli brez požrtvovalnega Franca Purgerja in Petra Zorzuta. Matija Cimerman in Jože Kosi sta napravila polžaste stopnice na kor, dočim sta Jože in Franc Rozman oblekla veliko okno na pročelju v aluminij. Alojz Markič in Rudi Koloini sta z Maksom Koržetom že začela na zidavi "zvonika". Temelji za stranišča so pa tudi že skopani in bomo v nekaj dneh začeli z zidavo, če bo kaj zidarjev. Mirko Krševan je prevzel izdelavo odra v dvorani in se bo v večerih teh dni lotil dela. Z električno napeljavo imata skrbi Jernej Podbevšek in njegov mojster Stojan Kuluveovski, ki nam je rade volje priskočil na pomoč. Ferdo Toplak izdelava ograjo za glavno stopnišče, Ivan Mihelj in Ivan Valentič

sta sprejela v delo ograje stranskih stopnišč. Anton Brne, Alojz Kumar in Peter Vorich so pripravili ogrodje in plošče za mozaik, ki bo pokrival zadnjo steno. In še bi lahko našteval imena. Zlasti tesarskega dela nam te tedne ne bo zmanjkalo, saj nas še čaka vzvišen pod presbiterija in pa vhod v cerkev. Čakata nas tudi še stranska oltarja, dočim je glavna kamenita oltarna miza prav v teh dneh na poti iz Adelaide kot dar tamkajšnjega gradbenega mojstra Slavka Kralja.

Tako, vidite, nam dela zlasti v teh tednih ne manjka. Želel bi samo ŠE VEČ pridnih rok, da bomo vsaj najvažnejše stvari končali. Vse ostalo lahko počaka.

★ V sredo 21. avgusta sem iz Brightona pripeljal v Baragov dom umetnika Franceta Benka. Pri nas je "na počitnicah" — le za soboto in nedeljo ga peljem domov. Izdelava mozaično sliko sv. bratov Cirila in Metoda, ki bo krasila steno za oltarjem. Delo bo krasno in nam bi zanj marsikatera stolnica lahko zavidala.

★ Do danes smo za cerkev nabrali \$ 25,367-67. Bančni račun nam kaže še kar lepo vsoto \$ 4,511-79, ki pa bo seveda skopnela v teh tednih. Na srečo darovi še vedno prihajajo in upam, da se bo marsikdo, ki doslej ni nič daroval, vsaj na dan blagoslovitve cerkve pridružil dolgi listi imen darovalcev.

Prav zaradi teh darov bomo Spominsko knjigo izdali šele po blagoslovitvi cerkve. Tako bo seznam darovavcev čim bolj popoln. V knjigo bodo že tudi lahko prišle slike blagoslovitve in birne.

★ Veselje mi je napravilo tudi pismo brez podpisa, a oddano na pošto v Footscrayu. Neznane prilaga deset dolarjev in piše: "Za cerkev sem dal že in bom dal še, tu pa je dar za kritje stroškov potovanja škofa Jenka med nas. Vsi verni Slovenci pozdravljamo nadpastirjev obisk, ne smemo pa pozabiti, da ne potuje z brezplačnim voznim listkom . . ."

★ Objaviti moram, da sem se nedavno ojunčil in za našo cerkev naročil tudi — orgle. Ne električne s plehkim glasom jazza, ampak prave orgle na piščali, ki smo jih vajeni od doma. Res ne bodo velike, a za našo cerkev kar pravšne. Po dobrotnici bom dobil brezobrestno posojilo in orgle takoj plačal, posojilo bomo pa počasi vrnili. Dobrotnici iskren Bog plačaj!

★ In še nekaj: v domovini v livarni, ki je po dolgih letih spet začela obratovati, sem naročil tri zvonove. Četudi verjetno ne bomo smeli dosti zvoniti nas bodo zvonovi spominjali doma. Ne bodo veliki — a kar pravšni za naše razmere in za naš žep. Več o njih bom lahko kasneje poročal, saj jih za otvoritev cerkve žal še ne bomo mogli dobiti. Bomo pa imeli kasneje posebno slovesnost blagoslovitve zvonov. — Naj se ob tej priliki iskreno zahvalim Pavlu Nicolichu (njegovi agenciji "Putnik") ter Ivanu Gregorichu za posredovanje, da nam bo zvonove brezplačno pripeljala iz Evrope paroplovna družba Flotta Lauro.

★ Krstile so pretekli mesec sledeče družine: 3. avgusta so prinesli iz Wentgartha **Gina Nanda**, prvorojenca **Gina Persico** in Francke r. Logar. Isti dan je bil tudi krst **Johnnyja**, sinka Ivana **Skrbinška** in Ljerke r. Polak, Hawthorn. — 4. avgusta je krstna voda oblila **Julijo Angelo**, ki je novi član družine Cirila **Čamplja** in Angele r. Blatnik, Glenroy. — Iz Avondale Heights so 10. avgusta prinesli **Maksa Franka**, sinka v družini Franca **Vojvoda** in Vide r. Gustinči. — 17. avgusta je bila krščena **Janja Zlatica**, hči Franca **Dolesa** in Zlatic r. Kopašič, Footscray. — **Pavel Viktor** pa je novi prirastek družine Mata Pajaliča in Terezije r. Lovrič. Prinesli so ga h krstu iz Lalorja dne 31. avgusta. — Čestitke vsem družinam!

Naj ob tej priliki omenim, da je melbournsko Slovensko društvo sklenilo darovati naši cerkvi krstni kamen. V teh dneh bomo napravili podrobnejši načrt in upamo, da bo ob blagoslovitvi že stal na mestu. Slovenskemu društvu pa iskrena zahvala!

★ Poroke so si sledile takole: 3. avgusta sta si pred oltarjem naše kapele v Kew podala roke **Vladimir Marinčič** in **Barbara Škerlj**. Ženin je iz Zagorja na Pivki, nevesta pa je iz Begunj pri Cerknici. — 10. avgusta bosta obhajala obletnice poroke **Ignac Zalig** in **Zdenka Lutar**. Oba sta iz Prekmurja: ženin je bil rojen v Trnju in krščen v Črensovcih, nevesta pa je iz Lipe, župnija Turnišče — 17. avgusta sta si obljubila tudi pred Bogom, kar je doma že potrdila država, **Franc Doles** in **Zlatica Kopašič**. Franc je iz Velikih Blok (žup-

nija Bloke), nevesta pa iz D. Vidovca. — Isti dan je bila pri Mariji Pomagaj še ena poroka: **Vlado Ivežič** je dobil za ženko **Marijo Ternar**. Ženin je doma iz Fajtovcev (župnija Sanski most), nevestin rojstni kraj pa so Gomilice, župnija Turnišče.

★ Dne 16. septembra praznuje naš Baragov dom osemletnico obstoja. Brez dvoma je v osmih letih vršil veliko poslanstvo, večje kot se slovenski izseljenci zavedajo. Ko sem z domom začel, so se mi mnogi smejali, češ da bo zmanjkalo fantov. Velliko jih je šlo skozi Baragov dom v teh letih in nše bodo.

Obletnico bomo proslavili z domačim večerom v soboto 28. septembra. Kot navadno ste vabljeni vsi bivši fantje, poročeni seveda s svojimi družinami.

★ Škof dr. Janez Jenko bo pri nas v Melbournu od 14. do 21. oktobra, v Adelaidi pa od 23. do 28. oktobra. Več o tem lahko berete v sporedu škofovega obiska. Če bo kaj sprememb, jih bomo objavili v prihodnji številki.

ŠKAFOV SPORED NA STRANI 266.

"KAKOR BRATOVSKA JEDRA"

(Papeževa misel za misijon)

Treba je živeti v ljubezni, delati v ljubezni. Sv. misijon pomeni dobro začet duhovni razcvet, mnogo obetajoč. Govori vam: radi se imejte, zelo radi se imejte, skušajte se ljubiti. O, kako bi bilo zares čudovito, če bi naši verniki lepo pokazali, kakšna mora biti krščanska družba!

To se pravi: ljudje, ki se s kraja ne poznajo, ki imajo drugačne navade, drugačno vzgojo, poklic in narečje, se najdejo v cerkvi, se spoznajo in se začutijo kakor bratovska jedra. Postanejo prijatelji, si podajo roke, odpustijo si medsebojne žalitve. Ne obrekujejo in ne opravljajo bližnjega, pač pa skušajo postreči bolnikom, poiskati delo brezposelnim, potolažiti žalostne.

Skratka: kjer je mogoče napraviti dobro delo v korist bližnjemu, imajo pri priči srce in pripravljenost, da rečejo: Glejte, Kristus nas kliče! Bratovske potrebe so pozivi na nas, da se preizkusimo, če se v resnici ljubimo, če smo zares kristjani. (PAVEL VI.)

GORENJSKE AVBE

JE OPISAL ALBERT ŠIČ

Naročnica Francka Štibilj nam je poslala nekaj strani iz lista "Ženski svet", ki je izhajal v domovini med vojnama. Po članku Alberta Šiča objavljamo o avbah — tudi kot odgovor na vprašanje naročnice Ide Zorič v prejšnji številki. — Ur.

AVBE SPADAJO PRI NAS K LJUBLJANSKI in gorenjski narodni noši, a razširile so se pozneje tudi po drugih krajih Slovenije. Avba sestoji iz dveh delov: gornji del se imenuje vrh ("kapa"), spodnji ali sprednji del pa čelo ("forma.")

Vrh je ploskat, okrogel (gorenjsko okrog Bledda) ali pa grebenast (ljubljska okolica). Napravljen je iz bele tanke, redke, drobno nagubane tkanine, ki je navadno podložena z rdečim blagom, pri boljših tudi s taftom. Ob koncu navzdol zavitega vrha, zadaj, je pritrjena pentlja z navzdol visečima koncema traka, ki je svilen, raznih barv in ima vdlane rože ali geometričen vzorec.

"Čela" so glede dimenzij različna (navadno so široka 9 do 12 cm in dolga od 39 do 46 cm). Okrašena so z zlatimi ali srebrnimi vezeninami. So pa tudi avbe, ki imajo čelo iz zlatega ali srebrnega brokata. (Take avbe so bile pri nas v navadi v prvi polovici 19. stoletja.) Avbe žalujke imajo črno čelo, okrašeno s črnimi vezeninami. Doma so pa nosile naše prednice bele avbe z belim vezenim čelom.

Z zlatimi vezeninami okrašeno čelo ima črno baržunasto podlago, pošito na redko z majhnimi okroglimi zlatimi bleščicami, ali je pa popolnoma pokrito z njimi, tako da se vidi od baržuna le kakih 5 mm širok rob, ki je obšit z ozkimi belimi, nabranimi in poškrbljenimi čipkami. Z zlatom vezene avbe imenujemo "zlate avbe".

Čela zlatim avbam so delale vezilje tako:

V okvir, narejen nalašč za vezenje avbnih čel, so z močno nitjo napele kos domačega platna iste velikosti kakor čelo, čezenj so prišile črn baržun. Nanj so pripele z redkimi vbodi osnovo za okraske, ki naj bodo vezeni z zlatom. Te osnove so prvotno izrezovale iz tankih listov, narejenih iz bukove gobe, pozneje pa iz tankega usnja ali kar iz navadne tanke lepenke. Kadar so hotele štediti zlato, so vezle z zlatom tako, da je bila z njim pokrita le površina osnove. Na spodnjem delu osnove so vezenino izvrševale z belo nitjo, s katero so torej zlato nit pritrjevale le na zgornjo ploskev osnove.

Osrčja cvetov, rožne popke, mačice, žitno klasje in srca so podlagale z bombažem, ki so ga prevlekle s tanko tkanino, da so bile te oblike plastične. Te plastične oblike so pošile z zlatimi bleščicami in z biserom podobnimi srebrnimi kopicami (folijami), ki so jih imenovalle "lečice", bisere ali kupčke; njih oblika je bila ali kroglasta ali podolgovata. Všivale pa so v okraske tudi raznobarvne kamenčke (steklne bisere). Včasih pa so prevzavale oblike tudi z zlatimi ali srebrnimi zvitki (buillon). Ves ornament se je po čelu razvijal simetrično od srede na levo in na desno. Navadno je bil obšit z zlato nitjo.

Čela so vezle vezilje, ki so se bavile le s takim vezenjem, vezle pa so jih tudi kmečke žene in dekleta same.

Okraski avbnim čelom so bili povzeti iz rastlinstva, pa tudi iz živalstva — okraske s ptiči. Iz rastlinstva so povzele vitice (vejice), nagelj, rožmarin, planike, vrbove mačice, grozde, žitno klasje in razne cvete. Uporabljale so za okrasek tudi tipično srce in križ. Poleg teh oblik pa so pogosto in zgolj iz patriotizma sprejemale kot okrasek tudi avstrijskega orla. Vsi okraske so bili okusno stilizirani.

Avbe so nosile le žene, na svatbah pa tudi neveste, družica in teta. Kadar se dekleta omoži, pravijo še dandanes (leta 1925): "prišla je pod abbo."

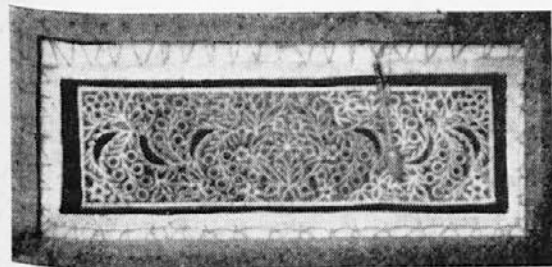
Če je bila avba namenjena za poroko in sicer kot najlepši kinč neveste, je imela sredi čela dvojce src, tesno naslonjenih drugo na drugo. Srci sta bili venčani s krono, opremljeno s cvetočo rožo

ali pa s križem. Križ je bil simbol nebeškega blagoslova, ki naj se razliva nad novo zakonsko zvezo.

Avbe niso nastale pri nas Slovencih, njihova raba se je zanesla k nam najbrž iz Bavarskega. Kdaj se je udomačila med našim ljudstvom, ni mogoče povedati s točno letnico, vsekakor pa v drugi polovici 18. stoletja. Vendar so najstarejše slovenske avbe že iz 16. stoletja. Našli so jih v Golčah pri Celju v slučajno odkritih protestantovskih grobovih iz let 1580 — 1590.

Ker primanjkuje starih pristnih avb, si pomagamo naše ženstvo dandanes s tem, da si same vežejo "čelo", to pa dostikrat tako neokusno in zagraše-no, da taka vezenina našo sicer veličastno in krasno narodno nošo le osmeši. Da se temu izognemo, sem izdal (piše Albert Šič) zbirko, iz katere si lahko vezilje napravijo nove kompozicije.

Slika 1. Okvir za vezenje avbnih čel z napetim belim blagom. Na blagu je prišit črn baržun, na tem pa je z redkimi vbodi pritrjena osnova. Srednji del osnove je že prevezen z zlato nitjo, ki je navita na kleklju.

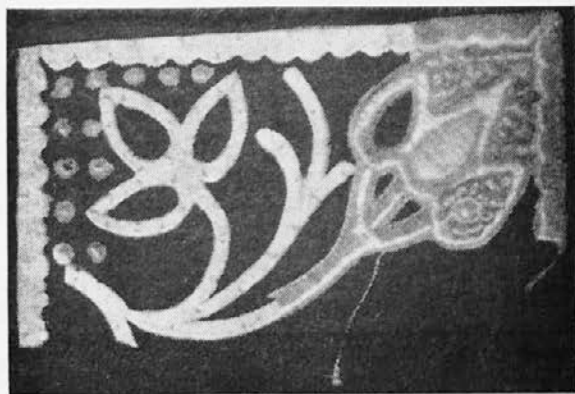

Slika 2. Raznovrstne osnove pritrjene na črnem baržunu.

Misli, September, 1968

Slika 3. Avbno čelo z vloženimi raznobarnimi biseri iz stekla.

Slika 4. Na tej sliki vidimo:

- a) na levi neprevezeno, na črn baržun z redkimi vbodi prišito osnovo;
- b) na desni začetek vezenine z zlato nitjo;
- c) z zlato nitjo ob robih obšite oblike;
- č) pri zgornjih treh popkih je prvi (levi) popke šele vezen, drugi (srednji) je že podložen z bombažasto nitjo in tretji (desni) je popolnoma izgotovljen;
- d) zgoraj na desnem vogalu je dno pošito z zlatimi bleščicami (zlato dno), na levem vogalu pa je dno z bleščicami pošito na redko (črno dno).

TENORIST ANTON DRMOTA, komorni pevec dunajske opere, je s svojo ženo Hildo, priznana pianistko, priredil koncert v Mariboru. Na sporedu sta imela same slovenske narodne pesmi v priredbi Janka Ravnikarja in Oskarja Deva. Anton Drmota je pred leti pel tudi Slovencem in drugim v Avstraliji.

SPOMINSKA PLOŠČA

Povest. Spisal Fran Detela

Nadaljevanje

SKOREC JE ODLAGAL SVOJO TEŽKO POT, zdaj v upanju, da se odborniki takisto odlagajo, zdaj v strahu, da se moti. Jezil se je na ves odbor, posebno pa na hruljivega Lomasta, in dobro bi mu bilo delo, če bi bil vedel, kako hudi so tudi drugi na tega človeka, kako hud je Mlakar, ker je dan na dan popraševal, kdaj dobi dopustnico za točenje vina in piva na slavnosti. Vedno je dobil odgovor, da bomo že naredili. Ali se ne pravi to po slovensko, da ne bomo nič naredili? In on, Mlakar, bo streljal ob slavnosti. Tri možnarje je dal že zapeljati v Hrastje in smodnik je imel pripravljen doma v kleti. Človek se žrtvuje in nazadnje ne ve zakaj.

"Gospod Ivan", je Mlakar dejal dva dni pred slavnostjo Šimnovemu dijaku, "stopiva malo k Lomastu, da se končno dogovorimo o najvažnejših točkah, da nam ne napravi ta človek kakšne zmede."

Dobila sta Lomasta pred hišo.

"Kako je s slavnostjo, Lomast?" je vprašal Mlakar.

"Vse v redu", je dejal Lomast. "Danes vzida Filip ploščo na Rjavkarjevo hišo; pojutrišnjem po maši gremo v Hrastje. Tam bom govoril najprej jaz."

Ivan je zardel in debelo pogledal.

"Ali ne bo govoril gospod Ivan?" je dejal Mlakar. "Tako smo se vendar zmenili."

"Kdaj smo se tako zmenili?" se je razsrdil Lomast. "Gospod Ivan je prepustil svoj govor meni. Ali misliš ti, da sem se ga jaz zastonj učil? In kako sem se mučil! Saj ne znajo dandanes pisatelji poljudno in po domače pisati. Koliko sem moral izpustiti, koliko prenarediti, da bo čemu podobno, in še ne vem, če bodo ljudje razumeli."

Ivan se je v zadregi zagovarjal, da ga Lomast ni prav razumel, da je mislil sam govoriti; a zaradi dobre stvari se noče prepirati.

"Kako pa z mojo dopustnico? Ali bom smel točiti?" je nadaljeval Mlakar.

"Točil bom jaz", je dejal Lomast brez zadrege, zakaj bil je že jezen. "Jaz sem se največ trudil, jaz sem storil največ pota, sem bil pri župniku, v Hrastju, v Ljubljani, sem naročil ploščo in kaj vem kaj še vse. In koliko sem imel stroškov! Ali se ne spodobi meni nekoliko odškodnine?"

"Bomo že še govorili," je dejal Mlakar ogorčen, in potegnjen Ivana s seboj. "Ta goljuf, ta slepar", se je srdil mož, ko ga Lomast ni več slišal. "Vas je goljufal za govor, mene za dopustnico in bogve, kako je delal s prispevki."

"Kaj pa zdaj?" je vprašal Ivan žalosten in potr.

"Jaz že vem kaj," je dejal Mlakar. "Jaz pojdem v Hrastje in bom možnarje vzel s seboj. Na tej slavnosti ne bo nihče streljal, nihče. Sploh naj me slavni Urban Škorec v uho piše, jaz nisem njegov norec. — Pojdite z menoj v Hrastje, da bova še Škorcu in Rjavkarju povedala, kako nesramno je ravnal Lomast."

"Nadučitelj mora tudi slišati," je dejal Ivan. "Jaz ga pokličem."

Ivan je poklical Janka, ki je na poti v Hrastje mirno, kakor z nekakšnim zadoščanjem poslušal izbruhe nejevolje in ogorčenja.

"In kaj praviš ti?" je vprašal Ivan.

"Ne vem, kaj bi rekel," je zmignil Janko z rameni. "Meni se zdi, da se je precej dobro izšlo; jaz sem se bal še kaj hujšega."

"Ali boste vi peli?" je vprašal Mlakar.

"Če se mi ne skuajajo peveci, pač. Ali mislite, da jih bom zastonj učil?"

"Tako je rekel tudi Lomast, da se ne bo zastonj učil mojega govora," je pripomnil Ivan.

"Zakaj si mu ga pa dal?"

"No — in če bi tebi rekel, da bo pel namesto tebe, kaj bi ti naredil?"

"Rekel bi mu, da naj poje."

"Ker ni pevec."

"Saj tudi govornik ni. Če nastopiš ti, Ivan, za njim, se še podobna ne bosta zdela govora nobenemu poslušavcu." —

Še večji dogodki so pretresali ta dan Hrastje. Navsezgodaj je spet prišel s fantom kamnosek Filip in pripeljal na vozičku spet spominsko ploščo. Ustavil se je pred škorcem.

"Filip je spet tukaj, Miha." je Lenka radostno klicala svojega moža. "Ali vidiš, kaj sem ti zmerom pripovedovala, da te pridejo prosit? Ali ni bilo prav, da si mene poslušal in nisi šel na Mlako?"

Škorcu je utripalo srce od veselja in brez uspeha se je trudil prihliniti resnobo na obraz.

"Ali si spet tukaj, Filip?" je pozdravil kamnoseka. "Kaj boš pa zdaj?"

"Še eno ploščo sem pripeljal", je dejal Filip in vlekel iz listnjaka voz z apnom.

"Toraj si vendar tako zapisal, kakor sem ti jaz rekel", je dejal škorec. "Čakaj, da ti prinesem dve kobili, in če boš dal za pijačo, ti bom še streigel."

"Meni je naročil Lomast, da naj vzdiam novo

ploščo pri Rjavkarju," se je ustavil komnosek z vozičkom pred vežo.

"Kje? Pri Rjavkarju? To je zmeta. Tukaj pri nas je bil rojen Urban škorec," se je čudil Miha.

"To meni nič mar. Jaz naredim, kar se mi naroči in plača", je menil Filip.

"Ampak tabla vendar ne sme lagati, da se je tam rodil, če se je pa tukaj," je strmelala žena.

"O, tabla govori zdaj drugače. Poglej, saj stoji zapisano, da se je rodil pod številko 2, torej v tvoji hiši. To tablo bi lahko Lomast vzdal na vsako hišo."

"Jaz pa tega ne dovolim. To je goljufija, to je sleparstvo", je vpil razkačeni škorec in žena mu je začela pomagati z vso svojo zgovornostjo.

Kamnosek je poslušal nekaj časa, potem je pa ukazal fantu, da naj zapelje k Rjavkarju. Obrnil se je tudi sam proti sosedovi hiši. Škorec je prikorlačil kmalu za njim. Naletel je pa na Rjavkarja, ki je menil jako odločno, da ne trpi razgrajanja pred svojo hišo. Če ima sosed kako pritožbo, naj stopi dol na Mlako do Lomasta.

"Torej takšen si, Rjavkar!" je kričal škorec. "Zdaj sem te spoznal. Prav res, da ni spodjeda od slabega sosedu."

Žena je odvedla naposled ohripelega moža in zabrusila spotoma Rjavkarju in komnoseku par takih v obraz, da bi jo bila na Lomastovem mestu oba tožila zaradi razžaljenja časti.

(Bo še.)

DESET ZAPOVEDI O SLOVENSKEM JEZIKU

K. G.

Leta 1922 je slovenska mladina v Trstu proslavljala "Prešernov praznik z govori, recitacijami in petjem. Ob tisti priliki so objavili nekako "slovensko narodno ustavo" glede našega jezika, ki jo v zglede posnemanja in izvajanja ponavljamo na tem mestu:

"Naša slovenščina je, prepričani bodimo, eden najlepših jezikov na svetu,"

Jezikoslovec o. St. Škrabec (1844-1918).

1. Veruj v moč in lepoto našega jezika!
2. Ne imenuj po nemarnem tujih besed!
3. Posvečuj naše narodne praznike, zahajaj predvsem v tiste templje umetnosti in prosvete, kjer se goji naša umetnost, naša znanost in naš jezik!
4. Spoštuj jezik svojega očeta in svoje matere, da bo večno živel tvoj rod!
5. Ne ubijaj s tujkami in s spakedrankami blaglasja in lepote svojega jezika!
6. Ne prešuštvuj s tujo navlakom; ohrani svoj jezik čist in neomadeževan!
7. Ne kradi tujim jezikom besed in načina izražanja!
8. Ne pričaj po krivem zoper svoj jezik; laž je trditev, da je naš jezik trd in reven z izrazi!
9. Ne želi si mlačne in nezavedne žene, da ti ne bo vzgajala otrok v tujem jeziku in duhu!
10. Ne želi svoega bližnjega jezikovnega in duševnega blaga; naš jezik je lep in bogat, a česar še nimamo, si moramo ustvariti sami!

V Trstu, 1922.

V NAŠEM TEDNIKU, Celovec, neki J.T. o

zaposlitvi otrok:

Resnično je težko v sleherni družini najti možnosti za vsakdanjo zaposlitev otroka. Hkrati s tem problemom pa se pojavlja še drug, precej splošen problem. Starši današnjih otrok so se v mladosti večinoma mukoma prebijali skozi življenje. Danes, ko so si ustvarili sorazmerno visok standard, skušajo svojim otrokom nuditi lepšo mladost, kot je bila njihova. Vsak dan slišimo to misel: hočem, da moj otrok ne bo že v mladosti toliko izkusil, kot sem moral jaz.

To je lepo in prav, toda nekateri starši prav zaradi tega ne navajajo otroka na delo, ki ga otrok najprej igraje opravlja, pozneje pa s čutom odgovornosti. Uživajo, ko se otroci brezskrbno igrajo, in jim ne nalagajo nobenih obveznosti, ker pač hočejo pripraviti svojim otrokom srečno otroškost. Ob brezskrbnosti svojih otrok do neke mere sami podoživljajo tisto, za kar so bili prikrajšani, pri tem pa pozabljajo na pravo mero in na otrokovo bodočnost.

Tako smo v zvezi s tožbo "za vse je dober, le za šolo ne" odkrili kar precej problemov. Kratek vzgojni nasvet bi bil:

Zelo pomembno je, da ima otrok svoj prosti čas za igro, ker je igra velike važnosti za duševni razvoj otroka. Prav tako je pomembno, da otrok ni prezgodaj obremenjen s pretežkimi odločitvami ter da se čuti varnega pri starših. Toda prav tako je nujno, da otroka že zelo zgodaj navajamo na delo in delovno odgovornost, ker le na ta način mu homo zagotovili srečno mladost in uspešno življenje.

Izpod Triglava

EN TELEVIZOR NA DESET LJUDI pride že v današnji Sloveniji, tako se širi ta primerona še kar nova iznajdba. Pravijo, da ga ima že skoraj vsaka družina. V ostalih republikah Jugoslavije pride en televizor na 20 ljudi, v Črni gori pa na precej več. To pomeni, da je na milijone ljudi v državi, ki jim televizija nadomestuje kino, gledališče, časopis in — knjigo.

SKORAJ POLOVICA SLOVENCEV, to je 46%, na leto ne prebere niti ene knjige. Za vso državo Jugoslavijo so ugotovili, da je takih državljanov celo 77%. Te odstotke so ugotovili že za leto 1966, trdijo pa, da se odstotki večajo iz leta v leto. Veliko pišejo doma o tem in stvar jih vznemirja. Sami nad seboj se pohujšujejo. Kakšni odstotki bi se šele pokazali, če bi kdo preiskal, koliko Slovencev v Avstraliji je v kakem letu prebralo vsaj eno knjigo!

O NEPISMENIH LJUDEH — analfabetih — v pravem pomenu besede skoraj ni mogoče govoriti v Sloveniji. Pa vendar beremo v ondotnem tisku tudi o tem, nekam nagajivo obrnjeno: Vznemirjač pojav v našem življenju je nepismenost. Nepismenost ljudi, ki osemletke niso končali ali jim šola ni dala, kar bi jim morala dati. Pa nepismenost ljudi z akademskimi naslovi, torej s končano univerzo, a s tako pomanjkljivo jezikovno izobrazbo, da pisanju niso kos. Za sodobne analfabete označujejo tudi take, ki se omejujejo le na svoj strokovni svet in žive le v svoji ozki specializaciji, česa literarnega pa niso zmožni.

PA MORAJO LE BITI tam ljudje, ki veliko berejo, morda kar po eno knjigo na teden. Ako bi ne bilo tako, bi si ne mogli razlagati, da imajo toliko knjižnih zalog in da naprestano tiskajo nove knjige. Že samo celjska Mohorjeva izdaja svoje redne letne knjige v nakladi po okoli 70.000, izredne pa vsaj po 3.000 ali več. Kaj pa vse druge založbe!

"KNJIŽEVNI GLASNIK" celjske Mohorjeve družbe piše: "Ob nedavni krizi okrog Mohorjeve smo slišali odločne besede: Mohorjeva je danes tako potrebna, da bi jo bilo treba ustanoviti, če bi ne bilo. Ker pa že je, jo je treba obnoviti, ji dati več možnosti, da bo mogla delati, oprta

na svoje najboljše izročilo in usmerjena k ljudstvu, krepiti njegovo duhovno moč in mu pomagati oblikovati njegovo kulturno osebnost.

O RAJNEM PROFESORJU JAKOBU ŠOLARJU so doma vsaj v verskem tisku močno podčrtali, da so ga med vojno nacisti poslali v Dachau, kjer je veliko trpel, niso si pa upali povedati, da so ga po vojni zaprli komunisti in je šel tedaj še skozi hujše trpljenje. V NAŠI LUČI beremo: Šolar je bil velik znanstvenik, izreden delavec in neuklonljiv značaj. Ko so mukomunisti pri zaslišanju rekli, da so mislili, da bo sodeloval z novimi oblastniki, jim je odgovoril: Pred vojsko sem vas branil, ker se vam je godila krivica, sedaj pa vi sami delate desetkrat večjo krivico drugim, kot se je kdaj godila vam.— Seveda je za tak odgovor moral v zapor.

V MARIBORU NA BIVŠEM frančiškanskem vrtu nasproti hotela Slavija je v načrtu stavba nove veleblagovnice, kjer bo mogoče kupiti vse, kar bo kdo hotel razem avtomobilov. V kleti bo velika samopostrežna restavracija. Ker bo okoli nove zgradbe velik promet, bo treba tudi okolico precej preurediti.

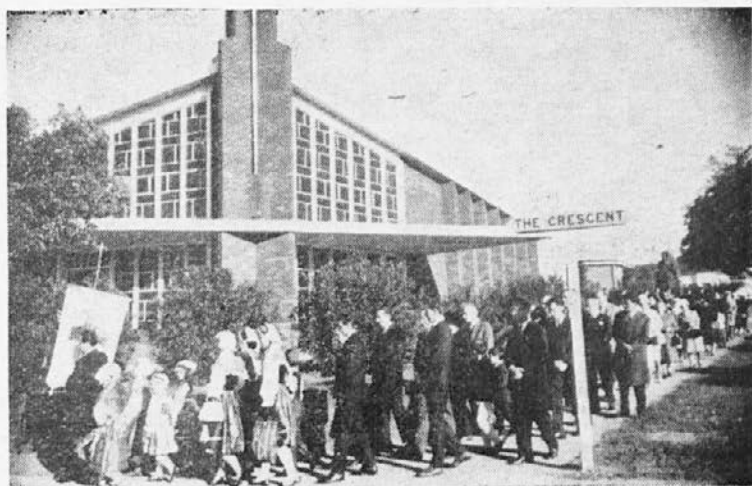
LJUBLJANSKI PAVLIHA si je drznil vprašati: Še pomnite, tovariši, da je bilo pred vojno na Sloveskem manj gospodov, kot jih je danes? — Pavliha si je privoščil tudi današnje "heroje", ki jih kar mrgoli v domovini: Kadar je herojev preveč, pričnemo dvomiti v njihovo herojstvo. — In pogovor med dvema državljanama: Ti, jaz si kar ne morem predstavljati brezposelnosti v socialistični državi. Odgovor: čemu bi si jo pa predstavljal? Saj jo lahko vidiš. — In času primerna domislica: V glavni nič, v rokah — bič.

V MURSKI SOBOTI so bile mednarodne cestne dirke za "Nagrado Pomurja". Dirkači so bili iz 17 držav, tudi iz Avstralije in Nove Zelandije. Gledalcev je bilo 20.000. — Gostinsko podjetje Zvezda v Murski Soboti se je odločilo, da bo v termalnem kopalnišču v Moravcih zgradilo še tretji kopalni bazen. Novi bazen bo pokrit in se bodo v njem kopali tudi pozimi.

BLIZU VRBE NA GORENJSKEM, kjer je bil rojen Prešeren, je vasica Smokuč, rojstna vas velikega "prešernoslovca" Toma Zupana, duhovnika. Nedavno so na Zupanovi rojstni hiši odkrili spominsko ploščo. Pridobil si je mnogo zaslug z zbiranjem Prešernovih stvari. Dolgo je živel v pokoju v svojem gradiču na Okroglem blizu Brezij. Umrli je leta 1937 star 98 let. Svoj gradič je zapustil slepcem.

MED MARIBOROM IN CELJEM bi radi zgradili avtomobilsko cesto s štirimi progami, ki bi bila potrebna zlasti za tujski promet. Enako cesto imajo v načrtu med Vrhniko in Postojno, iz istega razloga. Obe cesti bi bili dolgi blizu 85 km in bi stali tisoč milijonov (starih) dinarjev. Od kod denar? Zaposlili so za posojilo preko Belgrada na Mednarodno banko. Če bo odobreno ali ne, ni mogoče vedeti "brez ciganke". Pravijo, da je ciganka pač — v Belgradu.

DR. JAKOB UKMAR, apostolski protonotar v Trstu in osebni prijatelj papeža Janeza XXIII., je praznoval 13. julija 90. rojstni dan. Dr. M. Turnšek je napisal lepo poročilo o njegovem življenju in delu. Dr. Ukmar je povsod znan kot velik Slovenec in še večji duhovnik. Pod fašisti se je komaj rešil aretacije, nacisti so ga zaprli, komunisti v Istri o priliki njegovega birmovanja, kamor je šel nadomestovat škofa Santina, so ga komunisti malone do smrti pobili. Odnehali so, ker so mislili, da je že po njem. Počasi si je opomogel in 90 let star je še kar dobro pri močeh.

Zapoznel spomin na majske romanje v Flemington, NSW.

NA OPCINAH POLEG TRSTA so 29. avgusta pokopali zelo znanega in povsod priljubljenega živnozdravnika dr. Edka Križniča. Po domače so mu rekli Draščkov Edko. V grob ga je spravila rakova bolezen. Pogreb je imel ogromen in vencev je bilo nešteto. Saj je bil dr. Edko med najbolj popularnimi osebnostmi daleč po kraškem svetu. Vsem je rad pomagal, kolikor je le mogel. Ob grobu mu je zapel najprej cerkveni pevski zbor z Opčin, nato pevski zbor iz Trebč in zbor Vasilij Mirk iz Proseka Kontovela. Tudi vrsto zelo ginljivih govorov so izrekli njegovi prijatelji. Trst in njegova okolica ne bosta kmalu pozabila blagega Edka, pa tudi Tržačani in Kraševci, ki so razkropljeni po svetu, mu bodo užaloščeni voščili večni mir in pokoj. S takim prepričanjem so se pogrebci ločili od njegovega groba.

SREČA V SNU

I. Burnik

*Klanjam se ti, rojstni kraj,
skromna kraška vas molčeča!
Rad bi videl te še kdaj,
to bila bi zame sreča!*

*Mati, v temi iščem sled:
v soncu zrelo listje ruja,
taja se, poti se led —
slike nepozabne zbuja.*

*Dlan pokrije mi obraz —
Sredi brinja vas trpeča. . .
V gledanju me stresa mraz,
v snu objema me vsa sreča.*

OGLASIL SE JE P. PODERŽAJ

Khari, Indija, v avgustu 1968

VEST ME PEČE, DA SE OGLAŠAM po tako dolgem času. Ko s hvaležnostjo vsak mesec najdem v MISLIH imena nadaljnjih darovalcev za moj misijon in jim sproti v srcu izrečem iskren boglonaj, napravim dober namen, da se čimprej oglašim tudi s pisanjem. Pa kaj hočete, čas je tako silno drag in pisanja na razne strani imam že tako kar preveč.

Zdaj je minulo leto dni po mojem ponovnem nastopu na tej misijonski postaji v West Bengalalu. Iz raznih vzrokov je bila precej zanemarjena. Po skrbnem pregledu in preštevanju sem ugotovil, da ji pripada 2118 duš, med njimi 1400 takih, ki so po krstu že zreli tudi za prejemanje drugih zakramentov. Moram dati priznanje našim vernikom, od vseh 1400 samo eden ni opravil velikonočne dolžnosti...

Poleg dušnopastirskega dela imamo tukajšnji misionarji seveda polno drugih bremen na ramah, zlasti še zato, ker v vladnih krogih štejemo v prvi vrsti kot socialni delavci, ki pomagamo ljudem v njihovem vsakdanjem zemeljskem življenju. Gre posebno za pridelovanje hrane, da bi se pri tem uporabljale moderne metode. Pogoji so dani, da bi se moglo neprimerno več pridelati, žita in drugega, če bi rabili stroje, primerno gnojili in zalivali polja. Za vse tako je pa treba veliko denarja. Vlada vzdržuje tozadevne poskusne kmetije in privatnim kmetom skuša dajati korajžo, da bi delali po novem. Od časa do časa jim dá tudi kak denar za nabavo strojev, potem pa spet odneha s podporami. Pa še nekaj je, da ni pravega navdušenja za modernizacijo. Če kmet pridelal kaj več kot mu je nujno potrebno za lastno vzdrževanje, mora oddati toliko in toliko vladi in to za nizko odkupnino. Kmetje pa skrivajo in prodajajo pod roko po trikratno ali štirikratno višji ceni.

V ta začarani krog je zapleten tudi moj misijon in jaz z njim. Največ zaradi — finančne suše... Misijon ima okoli cerkve kos zemlje, ki jo moramo sami obdelovati, kakor vemo in znamo. Sem že imel lepe sanje, kako bom odpravil vole, hlev in hlevarico, pa začel na stroje, pa se je vse skupaj razblinilo v nič. Poljedelski direktor mi je ponujal majhen japonski traktor, kakršnega ima vsaka vladna kmetija, toda cena — \$1500! Nemogoče! In moramo še naprej delati po starodavnem indijskem načinu: šest voličev skupaj zvezanih. Slika vam jih kaže, kako "mlatijo" skoraj prazno slamo — sučejo se okoli bambusovega debla. Nekaj pridelka smo pa vendar obdelali tudi na japonski mlatilnici s po-

gonom na nogo. Tako imate malo pojma, zakaj ne moremo v tej tako veliki deželi zlepa kam naprej.

So še druge nerodnosti. V Kalkutti, velikem mestu, kamor teži naša okolica, štrajkajo časopisi in nimamo poročil, kaj se godi po svetu. Radia jaz nimam in tako smo kar odtrgani od sveta. Potem pa nalive za nalivom. Verjetno berete o nas vsaj v zvezi s tem. Škoda na posevkih neprecenljiva. Ne vem, kako bo s setvijo in nasadi, da bi vsaj vloženo dobili nazaj. Kljub temu je bila do pred kratkim težava s pitno vodo. Vodnjak je bil pokvarjen in smo morali vodo dovažati dobro miljo daleč. Zdaj nam je Indo-German Relief Society v Delhiju dal denar za nov vodnjak. Morali smo se obrniti na tujo pomoč, ko domači naši podeželski potentati nočejo nič storiti za nas.

Pa še nekaj čisto osebnega. Nedavno sem imel spet majhen karambol z motornim biciklom. Neki Sikh me je z avtom podrl, ko je pridrvel proti vsem predpisom iz stranske ulice na glavno. Bicikelj je bil zelo polomljen, jaz pa le toliko, da z levo nogo še vedno "švedram". Kmalu po tisti nezgodi sem staknil nekaj tifusa, ki me je tri tedne držal od dela. Zdaj mi je obljubljen po priporočilu visokega državnega uradnika nov Vespa scooter, ki je treba drugače nanj čakati po šest do osem let. Zame bi torej napravili izjemo, ampak spet — 700 dolarjev! Koliko bi mi dali za starega, še ne vem. In tako tudi to vprašanje visi — na denarju...

ŽENA IN NJEN SVET

Anica Kralj

Če opazujemo obnašanje ljudi v družbi, bomo z lahkoto ugotovili, kako smo si med sebjaj različni. Okrog zgovornega in zabavnega človeka se ljudje strnejo in kar visijo na njegovih besedah.

Nasprotno pa opazimo človeka, ki ves čas molči, in celo na vprašanje le kratko odgovarja, pa zopet umolkne.

"Zakaj molčiš, povej vendar kaj!" ga bodri prijatelj.

"Ne morem, odgovarja, ne najdem stika za pogovor."

To je človek zaprtega značaja. Teško se približa ljudem, težko "gre iz samega sebe", da bi se vsaj za trenutek vživel v drugega.

So pa nekateri ljudje, ki imajo čudovit dar, da se z lahkoto odkrito in dobrohotno vživijo v drugega, kakor bi imeli poseben posluš za to, kar se v drugem godi. Stopijo nekako v njegovo čustvanje.

Taki ljudje, odprti in dobrohotni, so večkrat pravi dobrotniki posebno za one, ki na tihem trpijo. Že s tem, da se jim odprejo, se rešijo velikega bremena.

Kdor nima po naravi tega čuta, si ga vsaj v majhni meri lahko pridobi. Za krščanskega človeka je dolžnost, da se do njega potruži. Ni lahko, a če hočemo do njega priti, nam bosta pripomogla tudi volja in pamet.

Vživljanje v svojega bližnjega, sodoživljanje z njim z nesebično ljubeznijo, je največja krščanska čednost.

Pomanjkanje tega čuta rodi lahko mučne prizore: V družbi se bogato oblečena žena obrne do stare znanke: "Pridi, pridi vendar k nam. Imamo vse novo, staro smo darovali in nekaj pometali stran. Zdaj imamo vse moderno." Mučen trenutek.

Skušnjava imam, da bi opisal vsaj nekoliko tudi težave, ki jih imam tu s šolami za naše otroke. Je vse tudi prav značilno za to deželo. Vendar naj vam s tem prizanesem vsaj zaenkrat, sem menda že dosti "nazadnjaškega" povedal o naši Indiji-Koromandiji. Torej samo še ponovem Bog povrni vsem, katerih imena in darove vidim v MISIH, in za vse pošiljke, ki jih p. urednik od časa do časa pošlje. Pa tudi vsem naročnikom in bralcem lista MISLI pošiljam kar najbolj iskrene pozdrave. Mollimo drug za drugega! —
P. Stanko Poderžaj, Khari, Indija.

Misli, September, 1968

Znanka se žalostno smehlja in misli na svojo revščino.

Ali pa druga, ki komaj čaka da na dolgo in široko pripoveduje svoje dnevne težave prav oni znanki, ki je pred kratkim pokopala svojega moža in je ostala sama.

Trditi, da je to hudobija, bi bilo krivično. Je lahkomišelna sebičnost, ki je precej pogosta pri ženskah, ki so se povzpele do blagostanja.

Je nevednost in nezmožnost zanimati se za občutje drugega in se vživeti v življenje svoje znanke. Je brezobzirnost, ki rani.

Med prijatelji, ki se spoštujejo in so zato obzirni med seboj, poteka pogovor mirno in toplo. Dobrohotno so si med seboj odprti, stik je živ. Obzirnost in spoštovanje jih povezuje.

Obzirnost in **hinavščina**, je lastnost, ki zahteva od človeka veliko premagovanja, pameti in — ljubezni do bližnjega. Obziren človek spoštuje drugačnost svojega bližnjega in je zato do njega **strpen**.

Biti strpen pa pomeni vživeti se v drugega, ker le tako moremo spoštovati njegovo drugačno mišljenje, drugačne življenjske nazore. Seveda nam v tem ravnanju pomagata tudi razum in pamet.

Drage čitateljice! Po tem kratkem premišljevanju prenesimo **sodoživljanje, obzirnost in strpnost in strpnost** v svoje najožje okolje — v dom, v družino.

Posebno za harmonično sožitje med možem in ženo so te lastnosti nujno potrebne. Nikoli si ne bosta med seboj enaka že zaradi svoje narave; tudi v mišljenju, željah in sodbah si bosta marsikdaj različna, a medsebojna trpnost in spoštovanje bosta te razlike blažila.

In pri otrocih? Tudi tu je potrebno upoštevanje in spoštovanje do različnosti vsakega posameznega. Tudi pri skupni vzgoji in disciplini ne smemo zamoriti različnosti značajev svojih otrok. Pametna ljubezen staršev bo našla pravo pot.

Sodoživljanje, obzirnost in strpnost pride v poštev še posebno tam, kjer je več različnih ljudi pri isti stvari združenih — tako pri naši skupnosti.

Ali ne bi bilo več uspeha pri skupnem delu, če bi se te lastnosti upoštevale? Koliko manj sporov, manj jeze in zagrenjenosti! Predvsem, koliko več uspehov v skupnem bratskem prizadevanju!

Postrgajmo stari kvas! Podajajmo si roke v pravem prijateljstvu!

Vsi smo dolžni delati v tej smeri!

Prav žena ima na tem polju veliko nalogo: utrjevati medsebojno spoštovanje in strpnost, vneti ljubezen do skupnih naših dobrin.

Mislimo na rodove, ki prihajajo in ki nas bodo brezobzirno sodili. (Svob. Slovenija)

KELLERJEVE LENČKE NI VEČ

Marija N., Melbourne

PO SAMEM NASLOVU TEGA ČLANKA verjetno nikomur ne bo razvidno, o kateri Lenčki naj bo ta članek. Jaz ji namenoma pravim tako, ker sem pod tem imenom najprej o njej zvedela. Takoj naj povem, da je to svetovno znana in po pravici zelo slavna Helen Keller, slepa in gluha od otroških let do smrti, pa vendar visoko izobražena ženska. Umrla je letos v juniju v starosti 88 let....

Bila sem še otrok in dostikrat tako zahtevna, da je moji materi presedalo in ji šlo na živce. Poskušala me je uganjati zlepa in zgrda. Nekoč mi je prinesla vezano knjigo, mi jo odprla na neki strani in rekla:

“Tu beri o Kellerjevi Lenčki, zahvali Boga, da imaš zdrave oči in ušesa, pa obljubo naredi, da boš bolj skromna v svojih zahtevah in bolj pridna.”

O Kellerjevi Lenčki? Katera je pa ta in kdo piše o njej?

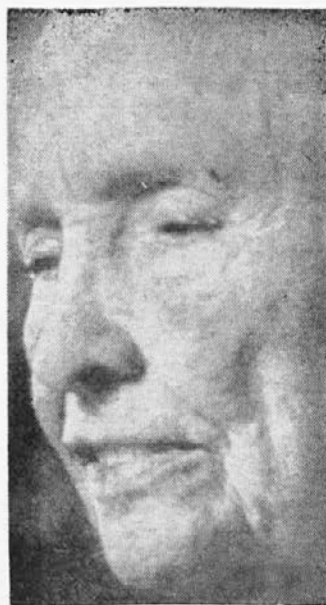
Spominjam se, da je bila knjiga en letnik ali več skupaj otroškega lista z imenom “ORLIČ”, ki takrat ni več izhajal, pa je imela moja mati menda vse številke vezane v svoji knjižnici. Pozabila sem, če je tudi spis v Orliču dal tako domače ime slavni Heleni Keller, ali je pa morda le moja mati tako po domače zinjila o nji.

Še dosti rada sem se lotila branja. Kmalu sem razumela, zakaj je mati dejala: Boga zahvali, da imaš zdrave oči in ušesa! Sem tudi res čutila hvaležnost do Boga, bolj trdo je šlo z obljubo, da bom manj zahtevna in bolj pridna . . .

Najbolj mi je ostalo v spominu, kako je slepa in gluha Helen Keller v otroških letih zvedela, da imajo vse stvari ali predmeti svoje ime in da človek lahko tisto ime tudi izrazi. Tisti, ki vidimo in znamo govoriti, seveda ime izrazimo z besedo ali ga pa zapišemo in zapisano vidimo. Kaj pa gluhi in slepi otroci, ki poleg tega tudi govoriti ne more?

Zanašati se more samo na tri čute: tip, voh in okus. S temi čuti spoznava reči okoli sebe, loči jih drugo od druge, izraziti jih pa ne more z besedo, kvečjemu z gesto, pa tudi s smehom in jokom in podobno. V tej reči slepi in gluhi otroci ni dosti drugačen kot vsak normalno razvit človek.

Helen Keller je sama pri sebi dosti dobro vedela na primer, kaj in kakšna je voda. Znala je ločiti med stoječo in tekočo vodo, med toplo in mrzlo, do neke meje tudi med čisto in umazano. Ni pa vedela, kako se vodi reče. Tudi ni bilo upanja, da bi kdaj zvedela, mogla besedo “voda” (prav za

prav water, ker je živela v Ameriki) brati, zapisati ali izgovoriti. Bilo je namreč definitivno ugotovljeno, da ne bo nikoli ne slišala ne videla. In vendar se je počasi, boljše rečeno: čudno hitro vsega tega naučila.

Ko je bila stara redem let, so ji dobili učiteljico, neko Ano Sullivan, ki je z leti postala ravno tako slavna kot njena učenka Helena. Ta je znala “ročno abecedo”, ki obstoji v tem, da slepecu in gluhecu s prstom črkujes besede v njegovo ali njeno dlan. Več kot to jaz ne znam povedati o tej “abecedi”. Tudi se ne spominjam, da bi bil Orlič kaj več povedal. (Sam Bog ve, kje je sedaj tista knjiga, če je le res še kje . . .)

Učiteljica Ana je vzela Heleno k vodnjaku. Napravila je, da je deklica postavila roko pod curek vode in je črkovala v njeno dlan: w - a - t - e - r . . . Deklica ni takoj razumela, ponovili sta večkrat. Zanimalo jo je pa takoj in hitro je znala tudi sama tako črkovati. V njenem bistrem razumu se je odprlo spoznanje, da imajo stvari svoja imena in je začela kar sama z gestami zahtevati, naj ji učiteljica še o drugih poznanih rečeh črkuje v dlan njihovo ime.

To je bil začetek, na videz zelo droben, Lenčkinega šolanja, ki je pa privedel to slepo in gluho dekle do tega, da je z leti šla skozi vse šole, nizke in visoke in najvišje. Prebrala je celo vrsto knjig, tudi prav celo sveto pismo, in sama napisala mnogo učenih razprav, pa tudi celih knjig. Še več! Postala je slavna govornica in je prepotovala domala vse

kontinente in predavala na zborovanjih učenim ljudem.

Tako nekako sem brala v Orliču in ostalo mi je v spominu na dnu. To je moralo biti takrat, ko je bila Helena stara malo čez 40 let, torej še ne na sredi svojega življenja. Potem so kmalu prišle našo domovino vse tiste strahote, ki jih vsi poznamo. Moram priznati, da na Kellerjevo Lenčko skoraj nisem več dosti mislila. Ko sem pa nedavno slišala, da je zdaj umrla, mi je vse to oživel v spominu. Zraven tega sem takoj pohitela v knjigarno in sem si kupila knjigo z naslovom: HELEN KELLER. V tej knjigi je tudi njen lastni spis: THE STORY OF MY LIFE. Lahko rečem, da sem knjigo v dušku prebrala. Verjetno bi do tega ne prišlo, če bi ne bila imela v spominu, kar sem pred toliko leti brala v Orliču.

In zdaj moram takoj nekaj dopolniti, po ne vem, če Orlič ni dosti natanko pisal, ali pa si jaz nisem zapomnila. Zdaj namreč berem, da tisto črkovanje v Helenino dlan ni bilo najprej pri vodnjaku in vodi, ampak že prej pri Lenčkinih punčkah. Imela jih je več in se zelo rada z njimi igrala. Tu je učiteljica Ana začela s šolo. Črkovala je na toprej povedan način deklici v dlan: d-a-l-l. Od poprej povedan način deklici v dlan: d-a-l-l. Od "dalice" preko vode je deklica hitro napredovala in v nekaj tednih že znala kakih sto in več besed

po črkovanju v dlan in tudi sama "zapisati" v dlan sebi in drugim.

Vsekakor je bil to že velik napredek za zblizanje z zunanjim svetom, od katerega je bila do tedaj v popolni temi in tihoti skoraj do kraja odtrgana. Toda kdo bi si upal takrat misliti, da bo deklica v teku let popolnoma obvladala angleščino in še vrsto drugih jezikov: nemščino, francoščino, latinščino, grščino. Skoraj res ni moglo biti brez čudeža, kot so mnogi to reč jemali. Vendar je ta ogromen uspeh pripisovati le dekličini res vsega občudovanja vredni nadarjenosti in neverjetni vztrajnosti njene učiteljice.

Učiteljica Ana pač ni bila samo neverjetno vztrajna, tudi čudovito iznajdljiva. Ko zdaj že drugi in tretjič prebiram omenjeno knjigo, mislim na opomin moje mame, ki je takrat rekla: Beri in Boga hvali, da imaš zdrave oči in ušesa! Ne vem več, koliko je bilo v Orliču pisano o učiteljici Ani, pa zdaj si mislim: mama bi mi lahko rekla, naj posnemam tudi Ano, ne samo Helene . . .

Sploh imam zdaj obe tako rada, da bi najrajši prevedla THE STORY OF MY LIFE v slovenščino in prosila urednika, naj jo natisne v MISLIH. Samo bojim se, da bi ne znala vsega po domače povedati. Rada bi vedela, če jo je že kdo drug predstavil v naš jezik in je kje izšla v knjigi? Če kdo ve, naj sporoči p. uredniku, on bo pa meni.

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

\$ 5: Ivan Maurice; \$ 4: Franc Valenčič; \$ 3: Danica McLachlan, in Rozalija Veenstra;

\$ 2: Branko Cvetkovič, Fred Brežnik, Stanko Bele, Ignac Lipič, Toni Šircelj, Jože Pliberšek;

\$ 1: Alojz Kovačič, Drago Grlj, Ivan Goričanec, Zdenka Novak, Stanko Fatur, Danilo Šajn, John Leben, Ivan Bogataj;

\$ 0.50: Alojz Hren.

P. PODERŽAJ, INDIJA. — Po \$ 10: Franc Šveb, Mirko Šveb, Neimenovan;

SLOMSKOV SKLAD. — \$ 2: Marija Plesničar (namesto cvetja na rakev gospe Ani Freteze; po \$ 1: Peter Bizjan in Ivan Legiša.

SLOVENIK V RIMU. — Neimenovana \$ 40; Ivan Modrin \$ 14; Ivanka Kariž \$ 2.

Misli, September, 1968

SLOVENSKI ZBOR "TRIGLAV"

vabi rojake v Victoriji na

VELIKO ZABAVO

S KONCERTOM

V soboto 5. oktobra 1968 ob 8. zvečer

EXHIBITION ROYAL BALL ROOM

Nicholson Street, CARLTON

"Kranjske" preskrbljene, pijačo imejte s seboj.

Vstopnina \$ 2.50 — Prosimo spodobno obleko.

Zbor TRIGLAV

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

O POSLEDNJI SODBI

“Ko pa pride Sin človekov v svoji slavi in vsi angeli z njim, takrat bo sedel na prestol svojega veličanstva. In zbrali se bodo pred njim vsi narodi in ločil jih bo ene od drugih, kakor loči pastir ovce od kozlov; in postavil bo ovce na svojo desnico, kozle pa na levico.

“Tedaj poreče kralj tistim, ki bodo na njegovi desnici: pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, prejmite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta! Zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti; žejen sem bil in ste mi dali piti; popotnik sem bil in ste me sprejeli; nag sem bil in ste me oblekli; bolan sem bil in ste me obiskali; v ječi sem bil in ste prišli k meni.

LOČITEV DOBRIH IN HUDOBNIH

V tem svojem govoru Jezus živo slika, kako se bo vršila poslednja sodba ob koncu sveta. Že preroki stare zaveze, bed njimi zlasti Joel, so napovedovali, kako bo večni Sodnik sedeč na svojem veličanstnem prestolu, obdan od trume angelov, izrekel sodbo nad ljudmi vseh časov. Po vstajenju iz svojih grobov in ponovnem združenju duše in telesa se bodo morali vsi zbrati pred njim. Jezus tukaj pove, da bo prav On tisti sodnik, ker mu je Oče izročil vso sodno oblast.

Staro krščansko izročilo ve povedati, da se bo vesoljna sodba vršila v dolini Josafat poleg Jeruzalema. To menje ni utemeljeno v nobenih besedah sv. pisma in niti znano, kako je nastalo. Vendar tukaj ni kaj proti veri. Vsekakor nam je še vedno dolina Josafat nekak simbol za vesoljno sodbo.

"Tedaj mu bodo pravični odgovorili: Gospod, kdaj smo te videli lačnega in smo te nasitili ali žejnega in smo ti dali piti? Kdaj smo te videli popotnika in smo te sprejeli ali nagega in te oblekli? Ali kdaj smo te videli bolnega ali v ječi in smo prišli k tebi?"

"In kralj jim bo odgovoril: Resnično, povem vam, kar ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili."

"Takrat poroče tudi tistim, ki bodo na levisi: Proč od mene, prekleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim angelom! Zakaj lačen sem bil in mi niste dali jesti; žejan sem bil in mi niste dali piti; popotnik sem bil in me niste sprejeli; nag sem bil in me niste oblekli; bolan sem bil in v ječi in me niste obiskali."

"Tedaj mu bodo odgovorili tudi ti: Gospod, kdaj smo te videli lačnega ali žejnega ali popotnika ali nagega ali bolnega ali v ječi in ti nismo postregli?"

"Tedaj jim bo odgovoril: Resnično, povem vam, česar niste storili kateremu izmed teh najmanjših, tudi meni niste storili. — In ti pojdejo v večno trpljenje, pravični pa v večno življenje."

IZDAJSTVO JUDEŽA IŠKARIOTA

Ko je — ezus končal vse te govore, je čez dan poučeval v templju, čez noč pa je hodil ven in prenočeval na gori, ki se imenuje Oljska. In vse ljudstvo je zgodaj prihajalo k njemu v tempelj, da bi ga poslušalo.

Tedaj je rekel svojim učencem: "Veste, da bo čez dva dni pasha (velika noč) in Sin človekov bo izdan, da ga križajo."

Tedaj so se zbrali duhovniki in ljudski starešine na dvoru velikega duhovnika, ki mu je bilo ime Kajfa, in so sklenili Jezusa z zvižajo prijeti in usmrtiti. Rekli so pa: Nikar na praznik, da ne nastane hrup med ljudstvom. In veliki duhovniki in pismouki so iskali, kako bi ga umorili, zakaj bali so se ljudstva.

Šel je pa satan v Juda, ki se je imenoval Iškarjot, in je bil bil izmed števila dvanajsterih; in odšel je ter govoril z velikimi duhovniki in poveljniki, kako bi jim ga izdal. Razveselili so se in se pogodili, da mu dajo denarja: trideset srebrnikov. In dal je besedo ter iskal prilike, da bi jim ga izdal, kadar bi ne bilo množice.

Prispodoba pravičnih z ovcami in zavrženih s kozli je vzeta iz starega testamenta. Jezus jo uporablja, ker je bila zlasti tedanjim poslušalcem zelo lahko razumljiva. Od tu naprej so pa Jezusove besede čisto njegove in tudi vsa zamisel sodbe je njegova iznajdba. Drogovor med Sodnikom in sojenimi je na vso moč slikovit. Pričakovali bi morda, da se bo vršilo "sprashevanje vesti" po desetih zapovedih, ki so jih vsi poznali. Toda Jezus se omeji zgolj na zapoved ljubezni do bližnjega, ki je "enaka" ljubezni do Boga, in vključuje vse druge zapovedi. Po delih usmiljenja, dobrotelja, je kaj lahko spoznati ljudi, če so kaj vredni ali nič. Zakrknjeno srce do bližnjega v sili in stiski bo zakrknjeno tudi napram izpolnjevanju ostalih zapovedi.

Ginljivo je, kako Jezus gleda samega sebe v ljudeh, ki so pomoči potrebni. Imenuje jih svoje brate. Čudovita božja zamisel! Sin božji je vzel naše človeško naravo in v telesu biva med ljudmi: vsakdo je poklican biti Kristusu brat. Tudi med seboj smo bratje, sinovi Cerkve, ki je skrivnostno Telo Kristusovo, bivajoče na zemlji vse do konca sveta in prav do vesoljne sodbe.

BREZ ZVIŽAJE NISO MOGLI

Beseda "pasha" v Jezusovih časih ni pomenila isto kot naša "velika noč". Pomenila je "mimohod" — angel Gospodov je šel v Egiptu mimo tistih hiš, ki so bile izraelske, v egiptovskih je pomoril prvorojence — pozneje pa izhod Izraelcev in egiptovske sužnosti. V spomin na to so Julje vsako leto spomlad obhajali velik praznik — pasha. Začel se je v četrtek in trajal do konca tedna. V krščanski dobi je to praznovanje združeno s trpljenjem, smrtjo in vstajenjem božjega Sina in vsak narod mu je dal posebno ime. Po slovensko pač: velika noč.

"Čez dva dni bo pasha", pravi Jezus. Torej je zdaj nekako terek velikega tedna. Pričakovano in napovedano trpljenje je blizu... Priti je moralo, ker je bila taka volja Očetova, toda nesrečni Juda ni mislil na to, ampak ga je gnalo le hlepenje po denarju. Prebisano je izkoristil v svoj prid zadrego oblastnikov, ki si niso upali Jezusa zgrabiti prel množico, ki se je nabrala za praznovanje pashe. Lahko bi nastala izgreda in morda bi moral poseči vmes Pilat z vojaštvom. Ni čudno, da so se judovski oblastniki "razveselili", ko je prišel Juda z objubo, da se bo dalo vse lepo napraviti na samem, v temi, na skritem kraju... Vse je naprej premislil, skolal načrt in ga gladko izpeljal. Nesrečnež, zadušil je v sebi glas vesti. Ko je slišal najnovejšo Jezusovo napoved, kaj ga čaka, si je mislil: Učenik je itak že javno priznal svoj poraz, zakaj ne bi prebrisan človek iz tega potegnul zase nekaj dobička...

ODLOČIL SE JE KANDIDIRATI ZA POSLANCA

(Iz angleščine)

Dogodek je popisan v ODMEVIH, prispeval ga je neki Jerry Zupan. V slovenskem prevodu smo ga nekoliko prikrojili. — Ur.

V AMERIŠKEM MESTU MIDTOWN je imel demokratiški klub slavnostno kosilo. Zbrali so se bili, da uradno potrdijo svojega kandidata za volitve v poslansko zbornico — kongres. Proti koncu obeda se je dvignil stoloravnatelj in kandidata predstavil:

“Spregovoril nam bo naš bodoči kongresnik za ta okraj, kapitan John Nelson, častnik ameriške vojske, junaški borec v minuli korejski vojni”.

Prisotni so zaploskali, John se je dvignil in začel:

Ne bom vam napravil volilnega govora. Povedal vam bom samo neko zgodbo, iz nje same boste razumeli, zakaj se potegujem za službo kongresnika. Zgodba se suče okoli slovenskega dečka z imenom Franc Stanič in risbe, ki jo je napravil še na ladji, preden se je izkrcal v New Yorku. Povem vam, kako sem za oboje zvedel.

Sedel sem doma neki večer in razmišljal. Vstopi moja žena s precejšnjo škaflo v rokah in jaz jo nagovorim:

Ruth, veš kaj? Postaviti me hočejo za kandidata za kongres. Pa jaz nočem sprejeti. So dobri politiki. Iskali so nekoga, ki se je obnesel v vojni in bil ranjen. Zdi se jim, da bi bil jaz prvi.

Ruth je bila navdušena. Pretrgal sem ji besedo z vprašanjem:

Kaj imaš v tisti škafli?

Njen odgovor: Staničeva gospa mi je prinesla kos vezene v zahvalo, da sem ji našla stan in zaposlitev. Tudi njen sin Franc je priložil svoje, poglej! Preprosta risba: nekaj ljudi na ladji, ki prvič zagledajo New York skozi razmaknjeno meglo. In poglej, kaj je fant spodaj zapisal.

Bral sem: AMERIKA, DEŽELA VELIKAN-
KA.

Moram povedati, da je moja žena na odboru, ki ima na skrbi begunce, nove priseljence v Ameriko. Zvedela je za pogovor, ki sta ga imela na ladji Staničeva in njen sin Franc. Fant si je že v begunskem taborišču zamislil, kakšen mora biti New York. Ko je vedel, da se ladja bliža temu mestu, je pozorno prežal, kdaj ga bo zagledal. Bili so res blizu, ali — megla . . .

Mama, kaj pa če New Yorka sploh ni?

Nič se ne boj, prav gotovo je. No, vidiš, tamle se je pokazal kip SVOBODE — Liberty! Fant je pogledal in ko se je megla še bolj razmaknila, je imel pred očmi skupino nebotičnikov, vse večjih kot si jih je mogel kdaj predstavljati.

“Mama, je to New York?”

“Da, sinko, začetek Amerike, svobodne dežele. Dospeli smo.”

Fant je vzel papir in svinčnik, napravil je risbo.

Zdaj je imela to risbo v rokah moja žena, od nje sem jo vzel jaz. Preprosta stvar, komaj vredna ogledovanja. Vendar, minil je teden, dva, nika-
kor nisem mogel na risbo pozabiti. Tistega dečka bi hotel videti.

Ko se je Ruth spet odpravljala k beguncem, sem se namenil z njo. Stopila sva v stanovanje Staničevih dveh. Mati je bila sama. Vzhičeno je pozdravila mojo ženo in pogovor je tekkel v polomljeni angleščini. Kje se je Stanička toliko naučila, ne vem. Jaz sem iskal Franca, vprašal sem po njem. Naenkrat je imela Stanička polne oči solz in si jih sunkoma brisala, skoraj jezno. Povedala je:

Fant ima razpraskano kožo, rano na glavi, bojim se pa, da ga še najbolj boli srce. Sram me je, da moram jokati. Veste, pretekli petek sem nakupovala za večerjo in Francu pokazala v izloženem oknu trgovine neke slaščice, ki so bile zelo podobne našim kolačem, ki smo si jih mogli doma privoščiti samo za godove. Zvečer me je Franc prosil, naj mu kupim pripravo za snaženje čevljev na javni cesti. Hotel je sam nekaj zaslužiti, kakor je videl druge dečke, ki so imeli tak posel. Kupila sem mu in šel je na delo.

Ko je imel v žepu prvi dolar, je bil ponosen na svoj zaslužek. Čutil se je že pravega Amerikanca. Tedaj so ga obkolili mestni fantalini pod vodstvom nekega malo večjega fanta z imenom Curley. Rekli so mu, da jim mora dati pol dolarja, če hoče imeti protekcijo. Moj fant se je čudil, ni razumel, je pač mislil, da v deželi svobode protekcija sama od sebe pride. Vendar se je vdal pritisku in odstopil pol dolarja. Z ostalim drobižem je stopil v trgovino in si kupil kolač. Zunaj so ga spet

obkolili fantalini in hoteli imeti tudi polovico kolača. Zdaj se je moj fant uprl in so se udarili. Franc je bil ves krvav, ko mi ga je policaj pripeljal domov.

Sosedje so mi povedali, da je bil Francov upor nesпамeten, ker ima tisti Curley dosti starejšega brata z imenom Louis in ta je vodja vseh raketirjev v okraju. Tudi policaji se ga boje in sprejemajo od njega podkupnino. Curley vedno zmaga, ker je Louis za njim in ta ima več oblasti kot vsa policija.

Do sem je povedala žalostno zgodbo Stanička, prav tedaj je pa od nekod prišel Franc. Vprašal sem ga:

Zakaj si zapisal pod risbo: Amerika — dežela velikanka?

Sam ne vem. To pa vem, da zdaj ni več . . .

Mati je pojasnila: Ko je prvič zagledal Ameriko, se mu je zdela zares velikanska, tako velika, da z lahkoto in rada daje zavetje vsem, pa naj bodo še tako slabotni. Tedaj je narisal tisto in zapisal spodaj one besede z vsem prepričanjem. Potem mu je skoraj počilo srce, ko je uvidel, da je ameriška svoboda samo lepa sanja, saj ga je policaj zgrabil za nekaj, česar nikakor ni bil kriv.

Tu je govornik, kandidat za kongres, John Nelson, za hip umolknil. V dvorani je bilo tiho, da bi slišal miško teči pod mizami. Pričujoči so pridrževali sapo. Pa je John povzdignil glas in nadaljeval:

Vi veste, da imamo Amerikanci navado reči: nekaj je treba storiti, da bo prav, kar je zdaj narobe. Takoj sem sklenil, da bom v Francovi zadevi nekaj storil. Šel sem v tisto trgovino in tam je bil Curley s svojo bando. Kar tako so viseli tam. Vprašal sem trgovca, kako in kaj, pa se je izmikal. Ko so fantalini končno odšli, se mu je jezik nekoliko razvezal. Zaupal mi je, da si ne upa nič, ker utegne Louis vsak čas poseči vmes. Šel sem ven in naletel na policaja, ki je privedel oni večer Franca domov k materi. Govoril sem ž njim. Pa je že pristopil nekdo in vprašal policaja: Kaj je narobe, Jim? Policaj je odgovoril: vse v redu, Louis. Tako sem se zavedel, koga imam pred seboj.

Rekel mi je: Sprejmi moj prijateljski nasvet, mister Butinski, in pojdi, odkoder si prišel. Rekel sem mu: prišel sem iz Koreje — in prisolil sem mu klobuto. Nastal je pretep in drugega nisem dosegel ne za Franca ne zase — razen da sem odnesel zlomljen gleženj. Toda do kraja sem uvidel, da Staničeva ne moreta ostati v tisti ulici, z ženo sva ju vzela pod najino streho in zdaj stanujeta pri nas.

Vendar zadeva z vsem tem še davno ni rešena. Razumeli boste zdaj, zakaj sem sprejel ponudeno kandidaturu za kongresnika. Odločil sem se, da se bom boril zoper sovražnika v notranjosti Amerike,

kakor sem se boril zoper njega izven Amerike. In kje je sovražnik Amerike v njeni notranjosti? To je Louis in njemu podobna sodrga, to je policaj, ki se da podkupiti in obrne hrbet, ko bi moral poseči vmes. Še vse bolj pa zverska krutost in poželjivost propadlih ljudi, ki jih najdete vsepovsod. Te grdobije moramo izkoreniniti, preden bo Amerika sposobna braniti svet pred tiranijo. Zarotil sem se, da bom pobijal grdobijo v deželi Ameriki, zakaj nič nam ne koristi, če pridobimo ves svet, izgubljammo pa lastno ameriško dušo. In izgubljammo jo, ker smo napram domačim grdobijam tako brezbrizni. O, Francek Stanič ima prav: to je dežela-velikan-ka, Amerikanci pa moramo biti velikani po srcu in duši, po veri in dobroti, zlasti pa po pogumu, da bomo zares vredni svoje dežele — velikanke!

— * —

Govornik, kandidat za kongres, John Nelson, se je vsedel. Nekaj hipov je bilo v dvorani tiho kot v grobu. Pa so se prisotni brž zavedeli, vse roke so se zganile in bruhnile v plosk, hip na to so se vsi postavili na noge in ploskali, vpili, nazdravljali. Je pač napravil John tak "volilni govor", ki ljudi privzdigne, navduši, požene na delo.

NA BLEDU

Oton Župančič

*Glej, Marija,
mati presveta,
srce poeta
drug je tvoj.*

*In krog njega se plete usoda
mojega roda,
od vseh strani.
k meni roma domovina*

*O, da bi bila
pesem moja
kot je tvoj zvon!*

*Da bi čutila,
da bi nosila
na svoji peruti,
kar misli, kar čuti,
kar vriska, joče,
kar hoče — dom . . .*

MOŽATE BESEDE PISATELJA MAUSERJA

(Skrčeno iz A.D. v juniju 1968)

DOKLER JE BIL V DOMOVINI tako surov pritisk, da so grozote prihajale tudi v tuje časopise, dokler tisočerih in tisočerih grobov na skritih krajih na debelo ni prekril mah in gozdna trava, dotlej so se vsi, ki so se ob zmagi komunizma umaknili, s ponosom imenovali politični emigranti. Čutili so, da je v tej oznaki obseženo vse tisto, kar so skoz slovensko komunistično revolucijo čutili, za kar so trpeli in za kar so z vsem prepričanjem stali.

Ko je doma zapihala odjuga in so v gospodarski polomiji začeli ceniti vrednost deviz in tiste, ki so jih imeli, so se pokazali tudi prvi premiki v emigraciji. Pričeli so se v posameznikih, pa nato šli globlje in globlje. Čas namreč, ki ga "otroci tega sveta" znajo mnogo boljše izrabljati kakor "otroci luči", je prinesel svoje. S spretnim manevriranjem gesel (tudi z vatikanskega koncila) so nekateri prišli do prepričanja, da je novi čas nov do korenin in da je hudo, krivično in krvavo v preteklosti treba izbrisati, če hočemo kdaj priti do dialoga. Probleme, ki so mučni, je treba dati na zadnjo polico in jih zagrniti, treba je iskati kulturne stike in se ne ubadati z mislijo, da bi jih nasprotnik znal izrabljati. Ne se spotikati ob drobtinah krivic. Jutri bodo že manjše, pojutrašnjem še manjše. V to filozofijo je šel čeden del duhovne in svetne gosposke v politični emigraciji in ta filozofija nas je pripeljala do vprašanja, ki ga nekateri že zastavljajo: Smo politična emigracija ali izseljenci? Mnogi bi bili radi le zadnje.

Dejstvo velikega slovenskega "izhoda" z rodne zemlje je v zgodovini zapisano in kdor se temu dejstvu danes hoče ogniti, udarja nase samo pečat duhovne revščine. Naj bo ta revščina skrita pod ta ali oni plašč, naj bo ta plašč na zunaj še tako bogat, skrit pod ne vem kakšno filozofijo, če odlučimo vse, revščino vidimo in je strašno boleča. Smo ameriški, kanadski, argentinski in ne vem še kakšni državljani, toda začetek naš je v letu 1945 in v zmagi komunizma, ne ob kruhu in ne ob želji, iti v svet.

Če političen emigrant danes ne želi biti več to, kar je, tudi izseljenec ni. Je samo naplavina, ki jo prenašajo tokovi in je brez prave cene tudi za domovino. Je kakor nasedli brod, ki je pred dobrim desetletjem imel razvita še vsa jadra, pa jih je zvi-

jal, drugega za drugim, ker je verjel v nove čase in v novo govorjenje režimskih ljudi doma. Izjave teh eksponentov, lepi glasovi Izseljeniške Matice, iskanje stikov, upanje na politične čudeže doma, to je zvilno jadra mnogim. Že zdaj se kaže, kako naivni so bili vsi, ki so verjeli v vsak vetrič odjuge.

Kdor danes zasleduje dogajanje na Koroškem in prefinjeno vrivanje idej, ki razkrajajo trdno slovensko skupnost, lahko vidi, kam more priti slovenska politična emigracija, ki ne ve več, kaj hoče in kaj naj predstavlja. Ne bomo spremenili sveta, smo pa lahko ena luč več, v katero bo svobodni svet vsaj včasih pogledal. V take, kot smo, ko ne vemo več, kaj smo, nihče niti oči ne bo uprl. Le počemu?

Duhovnega bogastva, načelnosti, trdnosti in volje ne dajejo samo šole, niti doktorski naslovi. Kdor ne premišljuje, kdor ne meditira, kdor svoje vesti noče vskladiti z dejstvi, ki jih vidi po triindvajsetletni komunistični vladni doma, mu ni pomoči.

Ne moremo spremeniti dejstva, zakaj smo zunaj domovine, razen, če zatajimo velik del naše preteklosti in naše stališče v njej.

Zanesenjaštvo, sanje, da se bo zgodil doma političen čudež, da je treba z dialogi, s kulturnimi in ne vem še kakšnimi stiki imeti doma malce odprta stranska vrata, je prav tako nevarno, kakor z zaprtimi očmi pred problemi duhovno izdihniti. Dokler ni dobre in iskrene volje pri tistih, ki doma urejajo življenje, dokler se duhovna rast in duhovni upor še vedno duše, kjer ima nauk o brezboštvo pravico biti povsod, Cerkev pa samo za zidom, dotlej slovenska politična emigracija ne more preklicati svojega poslanstva, če noče obenem preklicati tudi svoje načelnosti.

Mislím, da je čas, da bi ta politična emigracija pokazala toliko ponosa, da govori z nasprotnikom, ki hoče govoriti, na glavnih vratih, ne na skrivaj na stranskih. In da govori z jezikom, ki ne pušča dvomov, sumničenj in načelnega umikanja.

Samo taka politična emigracija more narediti vtis pri tujcu in doma. Kramarija vanjo ne spada.

NESLAN POVOD ZA MODRO SPREMEMBO

(Po poročilu Leona Kristanca v A.D.)

K PROCESIJAM SV. REŠNJEGA TELESA so od nekdanj nujno spadali "štirje evangeliji". Pen so jih med procesijo na štirih krajih, kjer se je procesija ustavila za posebne prošnje molitve in blagoslov z Najsvetejšim. Skozi več stoletij je bilo vse to v latinskem jeziku. Tudi štiri evangelije je dijakon pel v latinščini. Ti evangeliji so bili vzeti iz prvega poglavja vseh štirih evangelistov, ki prav za prav niso imeli nobene zveze s proslavo praznika. Ni znano, kako je v davnih dneh prišlo do tega, da so uvedli "štiri evangelije" v procesijo v taki obliki.

Leta 1925 je škof dr. Jeglič izposloval v Rimu dovoljenje, da v Sloveniji uvedejo vsa besedila med procesijo v domačem jeziku. Tako tudi "štiri evangelije". To so takoj napravili. Leta 1926 je bila taka procesija v Ljubljani. Udeležile so se je kot po navadi vse mogoče svetne oblasti, med njimi vojaštvo. Pri postaji na Kongresnem trgu so peli "Začetek svetega evangelija po Marku." Prav blizu dijakona, ki je pel, so stali neki vojaški častniki. Dijakon je pel o Janezu Krstniku, kako je nosil obleko iz kamelje dlake, pa jedel kobilice in med divjih čebel . . .

Pri teh evangelistovih besedah se je kar na glas začudil eden oficirjev in rekel:

"O, to je pa bila preklet švoh menaža!"

Njegovo opazko so mnogi slišati, tudi škof Jeglič. Nekateri se niso mogli vzdržati smeha. Neslano opazko onega oficirja je slišal tudi general in ga še med procesijo poklical na zagovor. Kako sta se pomenila, ni bilo objavljeno. Zvedelo se je pa kmalu tudi izven Ljubljane, kaj je bilo izrečeno ob onem evangeliju, in je šlo od ust do ust. Škof in kanoniki so bili zaskrbljeni, češ prihodnje leto in potem najbrž vsako leto bo ob tistem petju ljudem neslana opazka prihajala na misel . . . Razmišljali so.

Ali mora tisti evangelij ostati v procesiji za vso bodočnost? Ali morajo ostati tudi tradicionalni začetki ostalih treh evangelijev? Ali bi ne bilo bolj na mestu, če bi se med procesijo sv. Rešnjega Teleasa peli odlomki iz evangelijev, ki govore o upostavitvi tega zakramenta?

Niso dolgo ugibali. Poiskali so v evangelijih zaželenne odlomke in pisali v Rim po dovoljenje. Kmalu je prišlo. Tako so "štirje evangeliji" sicer ostali v slovenskih procesijah za praznik sv. Rešnjega Teleasa, toda z novimi besedili, ki so vsekakor bolj primerni. Tako je ostalo do danes in verjetno bo, dokler se bodo vršile veličastne procesije po slovenskih cestah in stezah.

Neslana opazka je proti vsemu pričakovanju napravila nekaj zelo dobrega.

Nadškof Knox pripravljen za blagoslovitev Baragovega spomenika v Melbournu 21. jul. 1968
Misli, September, 1968

Z Vseh Vetrov

"MED NAMI" JE NASLOV glasila slovenskega društva SLOMŠEK v Rimu. V svoji letošnji majski številki piše med drugim: Proti koncu maja je prišla v Rim skupina ameriških romarjev, ki jo je vodil g. Jože Godina. Svetemu očetu so poklonili nizek bakren relief, ki predstavlja Slomška in Baraga. Izročili so mu tudi prošnjo za čimprejšnjo beatifikacijo Baraga. Prve dni julija pa pričakujemo skupino avstralskih slovenskih romarjev. Tudi njim želimo, da bi se v svetem mestu dobro počutili in si utrdili vero, ki naj jih stalno spremlja v daljni novi domovini.

"AVSTRALITI" so posebni kamni ali mineralije, ki jih spet in spet najdejo v avstralski grudi, ko jo razkopavajo, pa niso kosi tukajšnjega sveta. Zato jih ne mečejo nazaj, ampak znašajo v muzeje. Seveda "navaden" človek pogosto ne ve, kaj je izkopal ali našel. Mora biti znanstvenik ali vsaj po znanstvenikih poučen. In ti vedo povedati o "avstralitih" takole zanimivost. Pred nekako 5,000 milijonov let (!) je od nekod priletel na luno ali mesec meteorit, tako velik in strahoten, da je neko pokrajino na luni razdrobil v prilično majhne kose in jih razmetal v prazen prostor okoli lune. Mnogi so odleteli s tako silo, da so morali leteti po vesolju tako dolgo, dokler se niso zaleteli v Avstralijo. Takrat je torej dobesedno Avstralijo — luna trkala.

V PISMU UREDNIKU mesečnika THE GOOD NEIGHBOUR. lista za migrante, sprašuje neki C. Bisuuli, kako bi premagal v Avstraliji občutek osamelosti in dolgočasje. Med Italijani se ne počuti dobro, čeprav je sam Italijan. Kamor gre mednje, sliši samo neko južnjaško govorico, ki je ne razume, oni pa njegove "prave" laščine ne. Kam naj se dene, da ne bo tako sam? Končno vpraša, kje so v Avstraliji ljudje, ki imajo še kako drugo zanimanje, ne samo — pivo in spet pivo.

DOLGČAS V AVSTRALIJI in domotožje bodo novodošli najlaže premagali, če se vsaj v prvih letih drže v družbi lastnih rojakov. Domača družba in domača beseda jim bosta napravila most do udomačenja v tuji deželi. Tako učijo zdaj avstralski imigrantski oblastniki. Sami priznavajo, da ni bilo prav, ko so pred leti uradni krogi le z nejevoljo gledali na razne narodnostne skupine, ki so se po svoje organizirale in niso hotele čez noč postati po avstralsko "asimilirane."

NEDRŽAVLJANOV V AVSTRALIJI je bilo 30. junija 1967 skoraj 425,000, blizu 12,000 manj kot leto poprej. Med njimi je bilo kakih 35 narodnosti, med katerimi so po abecedi prvi Albanci, zadnji — "Yugoslavs." Največje število po postavili Italijani — 130,000, najmanjše pa Albanci — 263. Jugoslovanov je bilo med nedržavljeni 39,916, državljanov pa 38,373. Koliko je med njimi Slovencev, Hrvatov, Srbov, Makedoncev, statistika ne pove, ker Avstralija vse stisne pod ime: Yugoslav.

TURKOV DOSLEJ AVSTRALIJA še nima, oziroma jih statistika od lani ne navaja, zdaj jih je pa menda nekaj tisoč že na potu na ta kontinent. Pridejo z družinami. Avstralija ima v Turčiji poseben urad za nabiranje migrantov v Avstralijo in dosega lepe uspehe. Vendar baje zelo izbira med priglasci, ker so skrbi, kako se bodo Turki tu počutili in izkazali. Slovenci se bomo morali nekoliko potruditi, da ne bomo gledali nanje tako, kot smo vajeni po prebiranju Jurija Kozjaka in Miklove Zale . . .

GLEDE AZIJATOV IN DRUGIH NE-EVROPEV ni velike spremembe: na splošno niso dobrodošli in z nobeno dotičnih držav Avstralija ne navezuje stikov za vseljevanje od tam. Vendar je odprta za nekaj poedincev, ki so v svoji stroki dobro izvežbani, na primer bolničarke in učiteljstvo. Takih poklicev Avstraliji primanjkuje, toda vsak morebitni naseljenc mora iti skozi posebno rešeto, ki ga odobri ali zavrže zgolj na podlagi osebnih kvalifikacij.

VSEH PRIŠLEKOV V AVSTRALIJO v letu 1967, bodisi da so prišli kot stalni naseljenci ali le po opravih in na obisk, je bilo 637,170, skoraj 80 tisoč več ko leto poprej. Iz tega je razvidno, kako narašča v svetu zanimanje za Avstralijo. Odšlo jih je pa v istem času 545,261, ostalo torej 91,909.

DOMAČINOV ČRNCEV — ABORIGINOV ima Avstralija še okoli 80,000, ki imajo v sebi 50% ali več prvotne krvi. Mešanci v gornjem številu niso všteti. Največ "pravih" črncev je v N.T. — nekaj nad 21,000. Queensland in W.A. jih imata približno enako število, po 19,000. Za njima je NSW s svojimi 13 do 14 tisoči, Victoria jih ima pa le

blizu 2,000. Tako so naši aborigini menda najmanjši "narod" na svetu, pa nič za to. Z nami "Avstralci" vred jih je prav celih 12 milijonov.

V JUGOSLAVIJI MNOGO PREVAJAJO iz tujih jezikov in izdajajo neprestano nove knjige prevodov. Organizacija Združenih narodov za vzgojo, znanost in kulturo UNESCO je dognala, da je Jugoslavija na drugem svetovnem mestu glede prevajanja iz tujih jezikov. Nad 3,500 takih knjig izide tam zadnja leta. Pred nekaj leti je bila šele na osmem mestu. Zdaj jo pa prekaša samo še Sovjetija z blizu 4,000 takih knjig. Na tretju mestu je Nemčija (zahodna in vzhodna), nato sledijo: Španija, Združene države Amerike, Italija, Nizozemska, Francija, Češkoslovaška in tako naprej.

AMERIKANKA ANNA LANDER se ukvarja in proslavlja s tem, da v dnevnikih odgovarja na pisma žensk in moških ter v odgovorih razpravlja o zakonu in njegovih problemih, o spolnosti in čustvenem življenju današnjega človeka. Njene odgovore ljudje tako radi berajo, da zdaj že 550 ameriških listov prinaša njeno kolono. Njena misel je na primer ta-le: Nikar mi ne zatrjujte, da v vašem zakonu ni spopadov. Taka trditev je neumna. Sociologi in psihologi menijo, da z zakonom, v katerem ni spopadov, nekaj ni v redu. Seveda je pa treba poštenosti in vedeti, da je pameten dvogovor, čeprav v nekakem spopadu, bistvo uspelega zakona. Kadar vas kaj teži, povejte in razbremenite se! Ne dovolite, da vam zraste čir v želodec! Seveda pa tudi ne narejajte slona iz muhe. Sonce naj je zajde nad vašo jezo!

PISATELJ KAREL MAUSER je letos poleti srečal Abrahama in sicer v Clevelandu, kjer živi s svojo družino. Odkar je prišel v Ameriko, je njegov krušni poklic ta, da v tovarni brusi svedre. S tem poklicem vzdržuje sebe in družino. Njegov drugi poklic je, da piše, piše, piše. Knjig je napisal najmanj 25, koliko drugih drobnarij: pesmi, člankov, razprav, govorov, vzpodbud, tega nihče ne ve, najmanj morda sam. S tem vzdržuje slovenstvo v svetu. Prijatelji so mu za 50letnico v Clevelandu priredili častni večer in mu želeli še toliko let, verjetno pa ne toliko dela.

ALI STE ŽE

OBNOVILI NAROČNINO?

NOV IZEM: DUBČEKIZEM je trenutno naj očitnejša pridobitev kolobocij med Češkoslovaško in Sovjetijo. Nekaj je pridobil ves svet, ker bo vsak jezik lahko porabil to besedo in se tako obogatil. Celo v domačem slovarju in pravopisu, kot je slovenski Pravopis sprejel vase besedo: titoizem. Koliko je dubčekizem doprinesel k ljudski svobodi doma in po svetu, se bo moralo šele pokazati. Zankrat je vtis ta, da je dubčekizem hotel zagrabiti zase prehitro in preveč. Preširoko je zinil, požreti ni mogel, padel je pod sovjetske tanke. Zavrli so ga, do kraja ustavili ga ne bodo.

TITO S SVOJIM TITOIZMOM zna spretno manevrirati po tesno napeti vrvi. Zelo oblastno, vsaj na videz, je pohitel v Prago čestitat dubčekizmu in svarit Sovjetijo. Ko je pa prišlo do vprašanja, kakšen sporazum naj podpišeta "nova" Češkoslovaška in "Titova" Jugoslavija, se je prebrisano umaknil in izjavil, da tako očitnemu prijateljsstvu, kot obstoji med narodom nad Avstrijo in pod njo, pač ni treba ničesar šele podpisovati. Če je bilo kaj sovjetskih tankov določenih za "pouk" titoizmu, so po taki izjavi poiskali drugačno pot. Tito spet ni pograbil ne prehitro ne preveč.

MOSKOVSKI KREMELJ s svojo trojko: Podgornim, Kosyginom in Brežnjevim je pa le imel sijajno priložnost, da je vsemu svetu spet enkrat pokazal, kaj je "pravi" komunizem. Zversko nasilje, nič človeškega nima na sebi — razen hribovskega ponarejanja, ki je na žalost bolj človeško kot zversko. Na svetovni pozornici je izgubil veliko mero dosedanje veljave. Trenutna zmaga s pomočjo tankov mu ne more zagotoviti močne bodočnosti. Zasužnjena ljudstva se le prebujajo, čas jim gre na roko. Več in več glasov vpije proti Kremlju: Mi vstajamo in vas je strah! Počasnosti tega gibanja je mnogo kriv svobodni zapadni svet, ki svojo svobodo le prerad spreminja v svobodnjaštvo in podivjanost.

SOVJETSKI TANKI IN KANONI bodo po izjavi Kremlja ostali v Češkoslovaški, dokler ne bodo v njej razmere spet "normalne." Kaj se to pravi, Kremelj ni podrobneje razložil. Mislimo si lahko: dokler ne bo Češkoslovaška do kraja pokorna Sovjetom. Vse pa kaže, da do tega ne bo prišlo ne jutri ne pojutrišnjem. Utegne se zgoditi, da bo cena, ki jo je Sovjetija plačala za potlačanje Češkoslovaške, v doglednem času Kremlju povzročila tako želodčne težave, da bo prišlo do operacije in današnja "trojka" ne bo poklicana izjavljati, v koliko so razmere v Češkoslovaški normalne. Zelo verjetno je, da je tudi trojka v Kremlju zagrabila prehitro in preveč.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Kresna noč

Na travniku je bilo popoldne pred kresnim večerom zelo živahno. Vse cvetlice in živalice so se pripravljale na nočno slovesnost. Vsak je hotel biti najlepši in murni so si skrbno okrtačili črne frake ter napeli strune na svojih goslih. Marjetica se je ogledovala in bila sama sebi všeč. Posebno ji je ugajala rumena glavica v sredi. Rdeči plamenček se je sklonil nad potoček in zažarel še bolj od sreče in zadovoljnosti zaradi lepe nove obleke. Zlatica je šepetaje pripovedovala penuši in kadulji o obisku prelepega metulja, le o skrivnosti svoje zlate obleke je molčala.

Nedaleč od teh cvetlic je sameval rumeni regrat. Ves dan so se vsi posmehovali njegovim obleki in se delali norca. Regrat je sklonil glavico in solze so mu polzele po stebelcu in listih. Nenadoma je zaslíhal ob sebi glas:

“Prijatelj regrat, zakaj se ne napraviš za nočnejši ples? Pohiti, zamudil boš!”

Regrat je zapazil velikega črnega pajka. Povedal mu je vse in pajek ga je nežno pobožal. Obrisal mu je bridko solzo na stebelcu in dejal:

“Ne skrbi, pomagal ti bom. Zaspí zdaj, o pravem času te prebudim”.

Regret je zaspal, pajek se je lotil dela. Ni se mudil dolgo in regrat je dobil novo obleko. Ko je spet odprl oči, sam ni mogel verjeti. Mislil je, da se mu sanja. Njegova obleka je bila ena sama čudovito lepa bela tančica.

Zahvalil se je dobremu pajku in odhitel na ples. Vsi so ostrmeli, ko je stopil mednje. Marsikoga je spekla vest in se je umaknil v ozadje. Regrat

jim je odpustil in vse je bilo dobro. Razigrani in srečni so ob trepetajočih lučkah drobnih kresnic rajali vse do jutranje zore. — **Draga Setnikar.**

Pascoe Vale, Vic. — Dragi kotičarji. Vi ne veste, kako lepo slavnost smo imeli v Kew v nedeljo 21. julija. Bilo je odkritje spomenika škofu Baragu in blagoslovitev ogelnega kamna pri novi cerkvi sv. bratov Cirila in Metoda. Baragov spomenik je odkril ameriški konzul g. Murphy in imel tudi lep govor. Cerkev je blagoslovil nadškof g. Knox in tudi imel govor. Čestital je Slovincem v Melbourneu in povedal lepe reči o sv. Cirilu in Metodu. Pri slavnosti nas je bilo veliko Slovencev in Slovenk, dosti jih je imelo narodno nošo. Jaz sem bila zelo vesela, da sem mogla biti tam. Bilo je malo mraz, pa dež je za tisti čas prenehal. Pozdrav vsem Kotičkarjem, pa se večkrat oglasite! — **Magda Mesar.**

East Benteigh, Vic. — Spet se oglašam. Je že moja navada, ko dobimo MISLI, da najprej pogledam, če je kaj Kotička. Če bomo vsi tako samo čakali, da bodo drugi pisali, ne bo nikoli nič Kotička v Mislih. Jaz hodim v višjo šolo, Form 2. Učenja imam veliko. Poleg domače naloge mi malo časa ostaja. Tudi ni dolgo, ko smo imeli izpite. Učim se pa tudi še vedno igrati klavirsko harmoniko. Ni tako lahko in se je treba veliko vaditi. Na prvo in tretjo nedeljo hodiva z bratom v slovensko šolo. Tam se učimo čitati in pisati po slovensko. Vse lepo pozdravljam. — **Walter Pahor.**

Melbourne, Vic. — Rada mislim na sneg. Ko sem bila še doma v Sloveniji, še dobro vem, kako je bilo pozimi. Za našo hišo je bil velik hrib. Ko je bilo na njem dosti snega, smo se hodili sankat in smučat. Velikokrat sem padla, ko sem se peljala dol po hribu. Tudi smo se otroci velikokrat zaleteli v eno ograjo, ki je bila zraven hriba. Kadar je ponoči padlo veliko snega, smo morali zjutraj delati tire. Tudi sneženega moža smo otroci dostikrat naredili. Radi smo se tudi med seboj kepali. Tako vidite, v Sloveniji je zelo lušno, kadar je sneg. — **Betka Gornik.**

East Benteigh, Vic. — Pomislite, jaz hodim kar v tri šole. V angleško, slovensko in glasebno šolo. V slovenski se učimo govoriti, čitati in pisati po slovensko. V angleški smo imeli pretekli teden izpite. Jaz sem dobil kar dobre ređe, pa ata je rekel, da je še prostor za boljše. Vsako jutro, preden grem v šolo, se vadim v igranju klarineta. Ko pridem iz šole, najprej spišem domačo nalogo, potem vzamem v roke seksofon in piham tako dolgo, da se vsi naveličajo poslušati. Pozdrave pošiljam vsem. — **Guy Pahor.**

dilno mesto v škofiji? Morda bi bili dobili v njem kakega ljubljanskega cerkvenega dostojanstvenika, o katerem pa danes ne bi nihče več znil, ker bi ne bil ničesar velikega storil.

Če hočemo Baragovo veličino prav razumeti, moramo vse to vedeti in upoštevati. To je opravila literarno in kulturno-zgodovinska veda šele v 19. stoletju in odkrivala resnične duhovne tokove tiste dobe, tiha, pa globoka nasprotja. Dr. Jaklič je vse to dobro povzel v svoj življenjepis in s tem bistveno spremenil Baragovo podobo od prejšnje. Ta podoba je doslej v glavnem ostala neprizadeta, nekaj nadrobnosti je bilo še dognanih. Zato njegova zamisel lahko ostane, dopolnjena z novostmi.

Mnogo manj se je v teku sto let spremenila podoba ameriškega indijanskega misijonarja Baraga. Tu smo res navezani največ samo na njegova pisma, ker je pač deloval v taki samoti in v tako primitivnih kulturnih razmerah, da na kaj drugega ne moremo računati. Časopisnih poročil ni bilo, poročila na cerkvena središča so redka, vse je v nastajanju.

Najbolj pogršamo poročil, ki bi nam Baragovo delo osvetljevala v zvezi s hitro rastočo cerkveno organizacijo po teh pokrajinah. Če pomislimo, da so 1784 dobile šele prvega apostolskega

vikarja, 1787 pa škofa v Baltimore za vse severne zvezne države, bomo pač razumeli, kako je morala hitro rasti cerkvena organizacija, da je bilo lahko na cerkvenem zboru 1866 zbranih 47 škofov. Baraga je torej deloval v teh pokrajinah v času silno intenzivne cerkvene delavnosti.

Tudi sam je zelo veliko pripomogel k temu delu, saj sta na področju njegovih misijonskih postaj vstali dve metropoliji (Detroit in Milwaukee), vsaka s tremi sufragani.

Vendar je bil Baraga veliko predaleč od središč, da bi bilo vse to kakor koli posegalo v njegovo delo, zato je ta okvir za njegovo delo ne-bistven. Drugače so si pa življenjepisi o ameriškem delu dosti soglasni od prvega začetka in ni kaj spreminjati. Tudi dela, ki se sklicujejo na uporabo še dotlej neizrabljenih arhivov in listin, ne prinašajo nič pomembno novega.

Jasno je, da življenjepis takega dušnega velikana, kakor je Friderik Baraga, terja veliko duševno moč če naj ga poda osebi primerno. V stiski časa in silni potrebi ni bilo mogoče čakati na srečo takega avtorja, treba je bilo prijeti in narediti, kar se narediti dá. To ni stvaritev, to je umetna obrt, da bolj ali manj vestno dopolni dosedanji lik in ga stavi ljudem na uporabo. S tem bi se seveda ne smela zapreti pot ustvarjalcu nove podobe ob novih pogledih in morda tudi novem gradivu. **Raziskovanje mora neutrudno trajati naprej.**

IGNACIJA KNOBLEHARJA SO POČASTILI

Slovinci v Rimu, ki jih je lepo število, imajo svoje društvo z imenom SLOMŠEK. Za članstvo izdajajo mesečnik, na roko razmnožen, ki mu je naslov MED NAMI. V njem beremo, da so se spomnili letošnje 110-letnice smrti misijonarja Ignacija Knobleharja. V njihovem lističu beremo naslednje o Knobleharju. — Ur.

Letos poteka 110 let, odkar je umrl veliki afriški misijonar Ignacij Knoblehar. Rodil se je 6. julija 1819. v Skocjanu na Dolenjskem. Studiral je najprej v bližnjem samostanu na Kostanjevici, nato v Celju in Novem mestu. Vstopil je v ljubljansko semenišče, kjer je končal dva letnika bogoslovja. Zaprošil je za sprejem na rimski misijonski zavod Propagando, vendar niso uslišali njegove prošnje. Mladi Knoblehar ni obupal, temveč je sam z velikimi žrtvami nadaljeval študije v Rimu. Sele leta 1843. so ga sprejeli na Propagando in dve leti nato je bil posvečen v duhovnika.

Misli, September, 1968

Želel se je posvetiti misijonom, za katere je tudi žrtvoval svoje življenje. Kongregacija ga je poslala na novo ustanovljeni misijon v srednji Afriki, današnji Sudan. Z veliko izobrazbo in znanjem številnih jezikov ter prirodoslovnih ved je bil poznan po svetu, imenovali so ga Abuna Soliman. Uspešno je deloval v Hartumu in ob Belem Nilu. Raziskoval je odnotne kraje in postal zelo dober etnolog. Njegovo misijonsko postajo so vzdrževale slovenske škofije. Sam je navdušil pet slovenskih duhovnikov, da so mu sledili v afriške misijone. Zaradi nezdravega podnebja in mrzličnih bolezni so vsi podlegli prezgodnji smrti.

V misijonu so mu pomagali tudi slovenski laiki. 38 letni Knoblehar je na poti v Rim umrl zadet od kapi v Neaplju 13. aprila 1858. Padel je v zemljo kot pšenično zrno, da umre in rodi obilen sad. Njegov misijon je bil po njegovi smrti uničen: vendar danes po sto letih vstaja novo upanje in nova pomlad ob Belem Nilu.

Ignacij Knoblehar spada v družbo velikih slovenskih misijonarjev in učenjakov. Morda ga bomo nekoč prišteli k svetnikom kot Slomška in Baraga.

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Naslov: 66 Gordon Street, Paddington,

N.S.W. 2021.

Službe božje

Nedelja 15. sept. (tretja):

Leichhardt, (sv. Jožef) ob 10:30

CANBERRA (Braddon) ob 6. pop.

Nedelja 22. sept. (četrt):

Sydney (St. Patrick) ob 10:30

Villawood (Gurner Rd.) ob 10:15

Nedelja 29. sept. (PETA v mesecu):

Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30

HAMILTON (N.C.) Sacred Heart ob 6. zveč.

Nedelja 6. oktobra (prva v mesecu):

Blacktown, stara cerkev, ob 10:30

Croydon Park, sv. Janez, ob 10:30

Nedelja 13. oktobra, (druga):

WOLLONGONG, pride škof dr. Jenko, dopoldne (glej poseben škofov spored na naslednji strani).

PADDINGTON, škofova maša s pridigo, sv. birma. (Glej poseben škofov spored na naslednji strani).

To nedeljo **ne bo** dopoldanske služne božje v Sydneyu pri sv. Patricku, **pa tudi ne** večerne v Wollongongu!

V CABRAMATTI JE BILO LEPO

Avgustovo romanje nam je prav lepo uspelo. Udeležba se nam je zdela večja kot navadno. V lepi in veliki cerkvi Srca Jezusovega ni ostalo preveč praznine. Red med službo božjo je bil odličen, petje na koru navdušeno. Želeli bi še več glasnega odgovarjanja duhovniku, zlasti moških glasov ni bilo dovolj slišati. Upajmo, da bo vsaj v Paddingtonu **pri škofovi maši** veliko veliko bolje. Žalostno je pa bilo v Cabramatti, ko smo prišli do sv. obhajila med mašo . . . Le kako bi mogli k tej "sveti večerji" pritegniti več ljudi?

Družabnost v dvorani je tudi vsem ugajala. Velika zahvala gre pevskeemu zboru, ki je nastopil s tremi narodnimi pesmimi. Bilo je menda prvič, da smo videli na kakem našem odru **mešani zbor**, pa celo ves v narodnih nošah. Upajmo, da bodo kmalu priredili samostojen koncert.

Otroci iz Slomškove šole v Blacktownu in Cabramatti so se tudi kar moško postavili. Nazadnje je p. Valerijan pokazal vrsto slik na platnu, ki jih je prinesel s seboj z obiska v domovini. Bilo je že v mraku, ko smo se razšli. Večina je vztrajala v dvorani do konca.

SPORED V TEDNIH ŠKOFOVEGA OBISKA

Sreda 2. oktobra: 9:20 dopoldne, prihod na sydneyško letališče s Quantas letalom, polet št. 764. Tu bo škofa pozdravila skupina otrok v narodnih nošah in rojaki, ki jim je mogoče priti k sprejemu.

C a n b e r r a

Četrtek 3. okt. zvečer ob 7. sprejem škofa v Haydon Hall, Canberra Ave., Manuka. Vsi lepo vabljeni!

V petek in soboto (4. — 5. okt.) zvečer ob 7. misijonska pobožnost v St. Mary's cerkvi, Donaldson St., Braddon.

Nedelja, 6. oktobra: ob 10. dopoldne ZAKLJUČEK MISIJONA s sveto mašo, papeževim blagoslovom in zahvalno pesmijo. Istotam.

B r i s b a n e

Nedelja 6. oktobra ob 6. zvečer v St. Mary's South Brisbane: rožnovenska pobožnost, škofova sv. maša in pridiga. Sestanek s škofom v dvorani.

Newcastle — Hamilton

Ponedeljek 7. oktobra (državni praznik) ob 5. popoldne v cerkvi Srca Jezusovega, Hunter Street, Hamilton: Oktobrska pobožnost, škofova maša in pridiga. — Nato pomenek s škofom v dvorani.

S y d n e y

Od torka 8. oktobra do sobote 12. oktobra: SVETI MISIJON v cerkvi sv. Benedikta na Broadway, blizu centralne železniške postaje; začetek vsak večer ob pol osmih, v soboto pa ob 7:45. Najprej rožni venec, ali križev pot, ali pete litanije M.B., med tem bo g. škof v spovednici. Nato sv. maša s pridigo.

Nedelja 13. oktobra: ob 2:30 popoldne v St. Francis cerkvi, Oxford Street (nasproti Jersey Rd.), v Paddingtonu: pozdrav g. škofa na dvorišču ob cerkvi, nato slovesen vhod v cerkev. ŠKOFOVA MAŠA S PRIDIGO (sledijo tudi angleška pridiga), med mašo BIRMOVANJE.

Po končanem cerkvenem opravilu program v dvorani v čast g. škofu in birmancem. Nato zakuska. **MATERE SO NAPROŠENE, DA NAPEČEJO PECIVA IN GA PRINESEJO V DVORANO PRED ZAČETKOM SLOVESNOSTI.**

W o l l o n g o n g

Nedelja 13. oktobra ob deseti uri dopoldne v kapeli doma sv. Frančiška škofova maša s pridigo. (Popoldne ta dan ni slov. službe božje v Wollongongu).

M E L B O U R N E

* Škof bo prišel v ponedeljek 14. oktobra. Pozdravili ga bodo otroci v narodnih nošah.

* V torek 15. oktobra ob sedmih zvečer oktobrska pobožnost v cerkvi Srca Jezusovega v **St. Albansu**. Škofova maša s pridigo. — Po pobožnosti prilika za pomenek.

* V sredo 16. oktobra ob sedmih zvečer slovenska oktobrska pobožnost v cerkvi Sv. Družine v Bell Parku (Geelong). Ob pol osmih škofova maša s pridigo. — Po pobožnosti prilika za pomenek.

* V četrtek, petek in soboto (17., 18., in 19. oktobra) zvečer Sv. MISIJON v **Melbournu**. Začetek prva dva dneva ob pol osmih, v soboto ob sedmih. Oktobrska pobožnost (škof bo medtem v spovednici), nato škofova maša s pridigo. V slučaju lepega vremena bomo vse tri dni na prostem pri lurški votlini v Kew, v slučaju dežja v hrvaški cerkvi v Clifton Hillu. — V soboto po misijonu v dvorani pod cerkvijo poseben spored v čast visokemu gostu.

* V **nedeljo 20. oktobra** ob desetih dopoldne zaključek sv. misijona s slovesno blagoslovitvijo nove cerkve sv. Cirila in Metoda. Prenos podobe Marije Pomagaj iz kapele v cerkev. Škofova maša v novi cerkvi s pridigo. — Popoldne ob treh se zberejo k sv. maši birmanci, botri in družine birmancev. Podelitev sv. birme vsem priglašnim. — Po maši zakuska v dvorani.

A D E L A I D E

V **četrtek, petek in soboto** (24., 25., in 26. oktobra) zvečer sv. misijon v cerkvi Srca Jezusovega v Hindmarshu (Port Road). Začetek ob pol osmih zvečer. Po reženovski pobožnosti škofova maša z misijonsko pridigo.

V **nedeljo 27. oktobra** ob dveh popoldne zaključek misijona s škofovo mašo in pridigo. Med mašo bo podelitev sv. birme priglašnim. — Po maši zakuska in razgovor v dvorani za cerkvijo.

P e r t h

Škofov obisk bo v tednu po 27. oktobru. Podrobnosti v oktobrski številki.

DAROVI ZA SESTRSKO HIŠO

P. Valerijan

V preteklem mesecu so se naslednji rojaki odzvali prošnji za darove za sestrsko hišo. Vsem iskrena hvala in Bog plačaj. Priporočam se jim še tudi v bodoče, saj bo še treba precej darov, da se naši načrti uresničijo in da sestre dobijo svoj dom. Sv. maša za dobrotnike je bila opravljena prvo nedeljo v septembru. Sestre bodo tudi opravile uro molitve pred Najsvetejšim v tem mesecu, kot navadno.

Darovi so naslednji: po \$10: Agata Schuller, Marija Plesničar, Albert Povše, Mirko Ritlop; \$5: Jože Furlan; po \$2: Lojzka Catanja, Ivan Goričanec, Henrik Juriševič, Vincenc Mavrič, Valerija Sedmak, Gizela Šarkan, Neimenovan (Wollongong); po \$ 1: L. & B. Brodnik, Toni Šircelj —

DVE SMRTI V SYDNEYU

V četrtek 8. avgusta je v Greenwich Hospitalu preminula 73letna **Ana Fretze** r. Zemljič. V februarju jo je zadela kap in od tedaj je bila privezana na bolniško posteljo. Vse tiste mesece je mnogo trpela.

Pokojničin rojstni kraj je Gornja Radgona. Ko ji je leta 1950 umrl mož, je prišla v Avstralijo k sinu Emilu, inženirju. Enega sina je izgubila v vojni; eden živi v Ameriki. Žive še trije bratje onstran morja, sestra Marija je pa umrla v Ljubljani dober mesec pred njo.

Sv. maša zadušnica je bila v nedeljo 11. avgusta pri sv. Patricku, pogreb se je vršil naslednji dan na Northern Suburbs Cemetery. Naj v miru počiva!

Rajnica je bila še lani in prej vsako leto z nami na procesiji v Manly-ju, naročena je bila na MISLI in jih vedno brala. Silno je žalovala za izgubljenim najljubšim sinom v vojni, tolažbo je iskala in našla v molitvi.

— * —

V soboto 18. maja je v Sydneyu umrl tragične smrti, povožen od avtomobila, **Angel Kranjek**, star 40 let. V Avstralijo je prišel že pred leti in živel najprej v South Avstraliji. V Sydney je prišel pred nekaj meseci. Angel je bil doma iz vasi Srednje pri Ročinju. Pokopan je bil v Rookwood Cemetery 11. junija t.l. Naj počiva v miru.

NEW SOUTH WALES

Concord. — A, tako, pa lepa hvala in lahko noč! Tako sem rekel, položil slušalko in obmolknil. Njen sladki glasek mi je ostal v ušesih in se ga ne morem iznebiti. Moram povedati, kako je bilo. Če še ne veste, jezim se nad oglaševanjem ali po domače nad advertajzarjem po časopisih (tudi v MISLIH) in po radiu. Sem namreč bral nekje, koliko milijonov se potroši za to nepotrebno zadevo. Bila je tako visoka številka, da mi ni ostala v butici. Kmalu potem sem neki večer imel odprt radio in nehote poslušal, kako je neki žametasti glas ponujal hladilnike, pralnike in kaj vem, kaj še vse. Rečeno je bilo, tisoči in deset tisoči so se že okoristili z našimi ponudbami, zakaj pa vi še ne? Tole je naša številka, ne odlašajte s telefonskim klicem. To me je tako pogrelo, da sem takoj tekkel na telefon, poklical in vprašal: Ko ste že tisočim in deset tisočim prodali svoje blago, ali res še niste dosti zaslužili, dajte že no enkrat mir in pustite, da bo še kakšen drug trgovec kaj zaslužil. Tako sem pozabavljal na telefon in napel ušesa. Pa se mi oglasi tisti sladki glasek in pravi: Dear friend (sem bil že manj hud . . .) mi ne delamo tega za svoj dobiček, delamo samo za blagor človeškega rodu ("for the benefit of mankind . . ."), vi ne verjamete, da naše blago daleč prekaša podobno blago povsod drugod, verjemite, le blagor naroda nas priganja k oglaševanju, saj nas to veliko stane, pa se pač žrtvujemo. Kaj pravite na to? — A tako, sem rekel, kot sem že povedal, in položil slušalko. Tistega sladkega glaska se pa ne morem iznebiti. Tako sem torej zvedel, kdo se "žrtvuje" in zakaj. Nič škode ne bo, če tudi vi to na globoko in na široko premislite. Žal mi je, da v tem mojem dopisu ne boste čutili sladkosti srebrnega glasu, zato se bojim, da v tisto žrtvovanje ne boste imeli dosti vere. — **Pepe Metulj.**

Glebe. — Pravkar sem končal z branjem knjige o Baragu: Shepperd of the Wilderness. Bolj od začetka knjige se mi je zdelo kar neverjetno, kar piše o Baragu in sem bil do knjige in njenega avtorja bolj nezaupljiv. Ob nadaljnjem branju se mi je izkazalo počasi, kako velik mož je bil ta naš rojak. Zares visoko izobražen in ljudomil do

vseh ljudi, do vseh tudi zelo radodaren. Ob branju sem mislil na to, zakaj nisem od doma nič vedel o škofu Baragu. Odgovor je pač v tem, da sem se doma šolal po zadnji vojni in pod oblastniki, ki bi seveda vse kaj drugega hvalili, kot kakega škofa, pa naj je bil še tako velik in pomemben za nas in druge narode. Zdaj je prvič, da sem prebral knjigo o vsem njegovem življenju. Gotovo tudi dandanes, ko doma tako slovenso obhajajo katoličani Baragovo stoletnico, režim noče nič vedeti o njem. Pa če bo razglašen za svetnika, bo enako, če bo komunizem še vladal pri nas. Ampak tak mož, ki je bil sin bogatih staršev, pa je vse pustil in šel med "divjake" v tuje kraje, bi moral biti vzor tudi takim ljudem, ki se sicer za Boga ne menijo, pa vsaj na tej zemlji želijo vsem dobro — vsaj tako pravijo in razglašajo v svet, v resnici pa le nase mislijo, ko ustvarjajo "raj na zemlji"

... — **Peter Bizjan.**

Point Piper: — Nenadno se je zglasil v uredništvu MISLI dobro znani rojak Franc Vrabec, ki je pred kakim letom odšel v domovino in je imel ostati tam. Namera, ki ga je gnala domov, se mu ni posrečila, vrnil se je. Iz Sydneya je vzel vlak v Melbourne, kjer si bo našel novo zaposlitev. Povedal je med drugim, da bo strogi red kartuzijanov opustil svoj samostan v slavnih Pleterjah na Dolenjskem. Vrhovni predstojnik reda je prišel do zaključka, da ne kaže samostana vzdrževati iz tuje, sam zase pa nima finančne podlage. Patri in bratje so dobili povabilo, naj se preselijo v druge samostane kartuzijske ustanove. Prav tisti dan smo pa naleteli na popis samostana v Pleterjah v Kat. Glasu iz Gorice, ki piše: Kartuzija v Pleterjah je še danes zelo bogata, saj imamo tam neprecenljive zaklade v izredno bogati biblioteki s 30.000 knjigami in starimi rokopisi. V samostanu najdemo ogromne vrednosti v umetninah (slike Rubensove šole in samega Rubensa); velikega pomena je stara delno porušena gotška cerkev, kjer je bil pokopan Herman Celjski. Kaj pa . . . krasni vrtovi, njive in gozdovi pod Gorjanci . . .? Tako piše K.G. o priliki izleta Goričanov na Dolenjsko. Gotovo po pravici. Toda kaj pomaga vse tako "ogromno bogastvo", ko pa samostanci nimajo kam ugrizniti in v žepu ni groša za vdrževanje vsega dragocenegega blaga? — **Urednik.**

S. D. S. AKCIJA ZA DOM

vabi na

GASILSKO VESELICO

v soboto 28. sept. ob 8. zvečer

MASONIC HALL, GUILDFORD, N.S.W.

Požarna bramba na novo organizirana, odlično izvežbana, z vodovodi in pivovodi mederno opremljena, vsak plamenček žeje pred njo trepetata. Pridite si jo ogledat!

VICTORIA

Reservoir: — Dovolite mi pripombo k dopisu p. Bazilija na tem mestu v avgustovi številki. Nihče od nas ni mislil na to, da bi moral biti na Baragovem spomeniku samo slovenski napis. Smo pač na tujem in dobro vemo, da je uradni jezik v Avstraliji angleški. Toda zdi se nam nepotrebno, da bi bil na spomeniku upoštevan samo angleški jezik. Ker je šlo za slovensko stvar in ker imamo Slovenci, kakor tudi drugi narodi, vso svobodo za izkazovanje svoje narodne zavesti v tej deželi, bi bilo prav gotovo na mestu, da bi bil poleg angleščine napis na spomeniku TUDI v slovensščini. Take so bile in so še naše misli in tak pomen je imelo pismo, ki ga je ona udeleženka slavnosti poslala p. Baziliju. On je po nepotrebem razumel, da se je zahteval samo slovenski napis. Zoper angleškega nimamo nič, želeli bi pa poleg njega tudi slovenskega, to je vse, za kar nam je šlo. — **Antonija Stojković.**

Caulfield. — Na prošnjo naročnice Ide Zorich iz W.A. sem bila takoj pripravljena napisati nekaj, kako se delajo avbe, pa mi p. urednik sporoča, da me je neka druga naša žena prehitela. Ko bom brala njena navodila, bom morda pozneje kaj dodala, verjetno pa ne bo treba. Reči pa moram, da sem zelo vesela, da se vsaj ena ali druga med tisoči naših žen in deklet v Avstraliji zanima za tako lepo tradicijo naše domovine, ki smo jo podedovali od naših prababic — narodno nošo. To je bila nekdanja draga stvar, ne samo glede stroškov, še več zaradi dragocenega časa, ki so ga v to delo

Misli, September, 1968

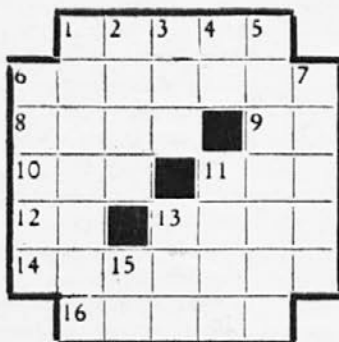
polagale. Zahtevalo je večjo roko in fin okus. Kolikor sama vem, je vezenje z zlato nitko dosti bolj naporno nego z navadno prejico. Gospe Zorich želim lepega uspeha pri njenem delu, naj najde mnogo posnemalk. Njej in oni drugi, ki se mi je zahvalila v julijski številki MISLI, prav lepo pozdrav. Če vaju kdaj zanese pot v Melbourne, oglasita se, bosta zelo dobrodošli! — **Marija Persič.**

QUEENSLAND

Brisbane. — Spet smo izdali društveno glasilo za članstvo in mu dali naslov GLAS PLANINKE. Društvo je že imelo svoje glasilo pod imeni: Vestnik, Okrožnica in Obzorje. Upajmo, da bo sedanje glasilo imelo daljše življenje kot prejšnja. Naši starejši radi poudarjajo, da je bil naš Brisbane prva naselbina v Avstraliji, ki si je ustanovila slovensko društvo. Začetek sega nazaj 15 let, zares je pa zaživela PLANINKA pred 13 leti. Nikoli ni šlo vse gladko, pravijo stari člani, šlo je pa le. Kako živo je še veselje do skupnosti, se je pokazalo spet na zadnji zabavi, ki je zelo lepo uspela. Novejši priseljenci smo se uverili, da je soglasje in prijateljstvo tukaj bolj pristno kot kje na jugu. Morda k temu pripomore tudi podnebje, ki ni tako spremeenljivo kot tam doli. Zato je tudi med ljudmi manj živčnosti. Sprožili smo spet tudi razgovor o Slovenskem domu. Trenutno se pa pripravljamo na sprejem škofa dr. Jenka iz Kopra, ki bo pri nas zvečer 6. oktobra. Pevske vaje so zdaj dvakrat na teden pod svodstvom Stanka Sivca, ki tudi urejuje GLAS PLANINKE. Naj še omenim, da se je družini Klekard rodila hčerkica, ki je za petimi sinovi jako dobrodošla. Krstili jo bodo, ko se vrne s severa dr. Mikula in se spet ustavi pri nas. Z njim se bomo tudi še natančneje pomenili o programu za sprejem slovenskega škofa. Za prihodnjo številko MISLI bomo pa imeli kaj več povedati. Pozdrav vsem! — **Mirko Cuderman.**

SOUTH AUSTRALIA

Whyalla: — Tu pri nas smo z veseljem pozdravili nov slovenski par, ki se je priselil k nam iz domovine. To sta Milan Kerec in njegova soproga Geni. Milan je bil doma učitelj zemljepisja in zgodovine, Geni je pa medicinska sestra. Takoj sta vstopila tudi med naročnike lista MISLI. Želimo jima dosti zadovoljstva v novi domovini in naj sprejmeta naš pozdrav tudi preko lista. — **Marta Zrim.**

Vodoravno: 1 koža posneta z glave — 6 slovenski pisatelj in pesnik, ki začel izdajati na Dunaju list "ZVON" — 8 sestavina čaja — 9 kartaški izraz — 10 neznanka v matematiki — 11 tri črke iz besede "podvig" — 12 kratica za Slovence — 13 položaj telesa — 14 ljudožerec — 16 velika povest.

Navpično: 1 obrtnik s steklom — 2 malajsko bodalo — 3 francoski department (Ain) — 4 18. in 21. črka — 5 iz Pariza doma — 6 močan prijem — 7 vladarju pridržana pravica — 11 Prešernova rojstna vas — 13 znak za ogenj — 15 nikalnica (angl.)

1. Tam na belem polju
črne so sledi.
Če jih znaš razbrati
mного izveš stvari.
2. Brez roke je, pa te vseeno zgrabi,
krvava včasih, ti od nje zelen.
Je huda stvar, pa rada se spozabi.
Ugani jo, če si kaj premeten.
3. Zaprli so jih, glej,
pa niso nič storile.
Pustili so jim ključ,
pa niso pobegnile.
4. Po nji korakamo,
nad nami ona plava.
Kdor to uganko reši,
je bistra, bogme, glava.
5. S črko "s" pričnjam se,
moj glas do konca gre sveta.
Če pa z "g" zapišeš me,
sem kraj, kjer misli so doma.

Pošiljateljica obeta nagrado prvemu, ki bo vseh pet rešil in poslal rešitve na MISLI.

PO ŠPORTNEM SVETU

Šest dni v steni. Slovenska alpinista Barbka in Peter Ščetinin iz Ljubljane sta 5. avgusta naskočila izredno zahtevno steno Piz Badila na švicarsko-italijanski meji. Ker ju čez dva dni še ni bilo nazaj, ter tudi nista prišla v nobeno treh koč pod vrhom Badila, je inž. Rakuša, ki je bil na počitnicah v vasi Bondo pod Piz Badile, organiziral reševalno akcijo. Vsi naporu so bili v začetku zaman, ker se je vreme izboljšalo šele 10. avgusta in je reševalna akcija sedmih švicarjev in dveh italijanskih carinikov našla slovenska zakonca zakopana v snegu kakih 300 m pod vrhom. S pomočjo helikopterja so spustili reševalce do alpinistov, ti so pomagali ponesrečencema ter ju spravili do pod vrha, nato pa ju s helikopterjem prepeljali v Bondo, kjer ju je pregledal zdravnik in ugotovil pri

Barbki rahlo vnetje pljuč, pri Petru pa le oslabelost zaradi prestanih naporov.

V začetku julija se je končala XXIV. kolesarska dirka "Po Jugoslaviji". Ta dirka je bila razdeljena na devet etap, začela se je v Beogradu in končala v Skopju. Slovenec Rudi Valenčič iz Pivke je oblekel "rumeno majico" po tretji etapi in jo obdržal do konca. Valenčič se je prvič povzpел na zmagovalni oder leta 1964 ter je drugi Slovenec, ki je dvakrat osvojil prvo mesto. Prvi je bil Škerlj, ki je zmagal 1963 in 1963 in 1967, letos pa ni tekmoval. Ekipno je zmagala Bolgarija pred Jugoslavijo, v katere ekipe so poleg zmagovalca tekmovali še Bilič, mladi Španinger, Pocrlja in Kuvolja. Razočarali so tekmovalci iz Sovjetske zveze in ČSSR.

MOGOČE NE BOSTE VERJELI

Pepe Matulj

PA BOM VSEENO PISAL. Tako sem sklenil tisto nedeljo, ko sem slišal evangelij od farizeja in cestinarja. Se mi zdi, da sem bil en kos farizeja tisti dan, ko sem naredil, kar bom zdaj povedal. Če boste pa mislili, da sem bil cestinar, pa tudi prav.

Ne vem več, katero knjigo sem bral, vem pa, da je bilo tam zapisano: Zveličar je rekel: kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi . . .

Nisem bral naprej, začel sem misliti. Misiil sem na tiste svoje znanke, ki se grozno ženejo za denar in hočejo obogateti. Po sili, bi rekel. Za nobeno reč nimajo časa, za službo božjo pa še najmanj, tudi nedelja in praznik samo delo in spet delo. Le kam devajo denar, ko za kakšno dobro stvar od njih nikoli nič ne pade?

Mislil sem nanje in jih skušal prešteti, koliko takih poznam. Naštel sem jih pet. Zasrbelo me je, da bi stopil pred vsakega posebej in mu povedal tiste besede, ki so še stale pred menoj v odprti knjigi. Rad bi vedel, če so jih že slišali ali brali, pa kaj so zraven mislili.

Ko tako razmišljam, mi pride taka misel: napisal jim bom te besede s ponarejeno pisavo, pa poslal po pošti na njihov naslov. Nikoli ne bom zvedel, kako bodo sprejeli to pisanje, to je res, mogoče jih bo pa le kaj pretreslo. Na tihem sem še napravil namen, da to ne sme biti iz hudobije, ampak iz namena, da jim bo koristilo.

Takoj sem vzel papir in kuverte in naredil, kot sem sklenil. Še znamke sem pritisnil, potem sem položil pisma na mizo, jih bom oddal na pošto sam, kadar bom šel v mesto. Na glavno pošto, da ne bo kdo skušal uganiti, kdo je to naredil. Bil sem zadovoljen sam s seboj in zdaj sem spet pogledal v tisto knjigo, da bi naprej bral, od koder sem poprej nehal. Pisano je bilo približno takole:

"Gospod Zveličar je učil, da moramo vse ljudi imeti za brate in nobenega ne smemo soditi, obsoditi pa še manj. Moramo vsem odpuščati, saj tudi Bog odpušča. Na nekatere dolgo in s potrpljenjem čaka, zakaj bi ne tudi mi? Bog je ljubezen in z njo tudi velike grešnike pridobiva za sebe, tudi mi moramo imeti potrpljenje z njimi. In znati moramo odpuščati."

Te besede sem bral in zdelo se mi je, da so me klofnilo po obeh licih. Zamizal sem in mislil naprej, pa tudi nazaj. Ko sem domislil, sem segel na mizo po tistih pet pisem in drugega za drugim raztrgal na drobne kosce. Še na to sem pozabil, da bi znamke dol pobral. Ko sem se na to spomnil, sem pa rekel: Naj bo za pokoro!

PHOTO STUDIO NIKOLICH

108 Gertrude Street

Fitzroy, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst.

Nevestam posojamo brezplačno
nove poročne obleke.

Odrpito vsak dan od 9. do 1.
in od 3. do 6. ure pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9.-7.

Dogovorite se za čas preko telefona:
41-5978. Izven ur: 44-6733

GLAVNI AGENT ZA FIRMO "PUTNIK"

OLYMPIC EXPRESS

110 A Bathurst St., Sydney, 2000

Tel: 61-7121 ali 26-2191

PODRUŽNICA:

253 Elizabeth St., Sydney

Tel: 26-1134

★ Urejuje rezervacije za potovanje po morju in zraku

★ Nudi možnost dolgoročnega odplačevanja na nizek depozit

★ Izpolnuje obrazce za sklepanje zakona, razne prošnje in tako dalje.

★ Ima na ponudbo zastopnika, ki vas lahko obišče in vam pomaga v raznih problemih.

OBRAČAJTE SE NA NAS!

HAIRDRESSING SALON

"MIRA"

25 Dale Street, Fairfield, N.S.W.

se priporoča rojakinjam v Fairfieldu in okoli za pričeske, ondulacije, kodranje, barvanje in nego las.

Poleg rednih delovnih ur, je salon odprt tudi v četrtek zvečer in soboto ves dan.

Cene zmerne: "Special permanent" samo

\$ 3.50

Telefon 72-6392. Mira Radič.

SLOVENSKI KROJAČ

MARTIN
JANŽEKovič

IZDELUJEM OBLEKE VSEH VRST: poročne, športne itd. Natančno po vaši želji. Velika izbira angleškega blaga. Prodaja raznih tekstilnih potrebščin.

125 KING ST.,
NEWTOWN, SYDNEY

Kličite čez dan ali
zvečer: 51-6513

ZA POTOVANJE V SLOVENIJO
PO NAJNIŽJIM CENAM
se obrnite na TURISTIČNO AGENCIJO

"PUTNIK"

245 Gertrude St. (vagal Smith St.)
FITZROY, Melbourne, Vic.

(P. NIKOLICH, IVANKA ŠKOF)

Naša agencija ureja vse vrste potnih dokumentov ter avionske, ladijske in železniške listke.

Z LADJO Melbourne - Ljubljana \$345.00

V OBE SMERI \$728.80

Z LETALOM Melbourne - Ljubljana \$587.90

V OBE SMERI \$1116.30

V SKUPINAH:

Melbourne - Roma in nazaj \$781.40

Informacije po telefonu 419-1584.

Po urah 415-978 ali 44-6733

SLOVENSKE PLOŠČE
KNJIGE — SLOVARJI — MUZIKALNI
INSTRUMENTI

**UNIVERSAL
RECORD CO.**

205 Gertrude St., Fitzroy, VIC. 3065

Tram 88, 89, 90 iz Bourke St. do postaje 13.

Kataloge in naročbe pošiljamo s pošto
POSLUŠAJTE NAŠO RADIJSKO EMISIJO
ob ponedeljkih 9.07 zvečer na 3 XY — Mel-
bourne, val 1420.

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, Ottoway, S.A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč
in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo
posreduje.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam
razne dokumente pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obra-
čajte na nas v teh zadevah!

Tel. 42777

Tel. 42777

PODJETJE ZA POHIŠTVO, CANBERRA

JANEZ TADINA

9 Collins Street, Quenbeyan, N.S.W. 2620

Priporoča se rojakom za naročila za vsa-
kovrstno pohištvo v dnevni sobah, spalnicah,
kuhinjah in podobno.

Phones: Qbn. 1102.

After Hours: Canb. 49 8162

AVTOKLEPARSKO PODJETJE

IVAN ŽIZEK

**"GRANVILLE"
SMASH REPAIR"**

10 Rawson Rd.
Guildford, N.S.W.
Tel. 632-4433

Delo opravi v sporazumu z zavarovalnico
ali po osebnem dogovoru s stranko.

Ponoči in podnevi "Towing Service"
Izučeni avtokleparji lahko dobijo delo
Tel.: 632-4433 — 632-0349

SLOVENSKA MESNICA ZA

WOLLONGONG LTD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne
izdelke: kranjske klobase, ogrske salame,
slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd.
Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi.
Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje
prijatelje!

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A. 6001.

TELEFON 87-3854

1. Šivalni stroj svetovno znane firme "PFAFF", cik — cak, lahko dobite za (reci in piši) \$ 62. Razveselite z njim mamo v domovini, sestro ali prijateljico! Bo lepo darilo, ki vas zelo malo stane.
2. Pletilni stroj znamke "KAISR AUTOMATIC" lahko dobite za \$ 123. Tudi to je krasno in ne drago darilo svojcem v domovini. Prav tako vse druge stroje: motorne kosilnice, traktorje itd. dobite po izredno nizkih cenah.
3. Originalne švicarske ure lahko pošljete domov za \$ 10. Razveselite s takim darom poznanege birmanca doma.
4. Ravnajte se po načelu: Svoji k svojim! Tako delajo druge narodnosti. Naročajte pri nas vozne karte vseh vrst — za ladje in letala — saj vas ne stanejo pri nas niti cent več kot drugje.
5. Darilne pošiljke (pakete) odpravljamo hitro in solidno.

ZASTOPNIK za N.S.W.: Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W. 32-4806

ZASTOPNIK za VIC.: Mrs. M. PERSIČ, 704 Inkerman Rd., Caulfield, VIC. Tel. 50-5391

NAJCENEJŠE POTOVANJE

- Z ladjo: MELBOURNE — GENOVA
(izven sezone) \$ 350.00
- Z letalom: skupine AVSTRALIJA — RIM
— AVSTRALIJA \$ 781.00
- Z letalom: skupine AVSTRALIJA —
LJUBLJANA — AVSTRALIJA \$ 798.90

SREDI APRILA 1969

polet okoli sveta preko Amerike od \$ 783
naprej

Videli bomo: Wellington — Tahiti —
Balboa-Cristobal (Panama) — NEW YORK
— Southampton — Rotterdam — Bremenha-
ven — London — Belgijo — Luxemburg —
Italijo — švico — Avstrijo — Nemčijo —
Francijo.

Za podrobne informacije in tiskovine:

A L M A

POTNIŠKO PODJETJE

330 Little Collins Street (vogal Elizabeth St.,
Melbourne 3000. Telefon: 63-4001 & 63-4002